

AUTOR MEZINÁRODNÍCH BESTSELLERŮ

GRAHAM
HANCOCK

BŮH VÁLKY
NÁVRAT
OPEŘENÉHO HADA

VZRUŠUJÍCÍ HISTORICKÝ ROMÁN
O DOBÝVÁNÍ MEXIKA

GRAHAM HANCOCK

BŮH VÁLKY

Návrat Opeřeného hada

TALPRESS

Copyright © 2014 by Graham Hancock
Translation © 2017 by Zdeněk Hofmann
First published in Great Britain in 2014 by Coronet,
An imprint of Hodder & Stoughton,
An Hachette UK Company.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat a šířit bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-670-7

VĚNOVÁNO S ANTHĚ

ČÁST PRVNÍ

20. dubna 1519 až 12. května 1519

KAPITOLA PRVNÍ

Na moři v Mexickém zálivu, úterý 20. dubna 1519

„Ten kříženec roste do pořádnýho bojovnýho zvířete,“ prohlásil Telmo Vendabal.

„To ano, pane,“ přitakal Pepillo.

„Je silnej, jen se na něj podívej. Čímpak ho krmíš?“

„Když jsem ho dostal, tak kozím mlékem, pane, a teď zbytky z kuchyně.“

„A jak mu říkáš?“

Pepillo nervózně přešlápl z nohy na nohu. „Melchior, pane,“ zamumlal.

„Melchior? Po tom tvým negerským příteli, co utekl a nechal se zabít?“

„Ano, pane.“ Pepillo se kousl do rtu a dodal: „Byl statečný, pane.“

„Jo, nejspíš dost statečnej. Ale černej jako zadek samotného d'ábla.“

Surový zavalitý hrbáč Vendabal byl hlavní psovod výpravy. V malých očkách mu zajiskřila vypočítavost. „Myslíš, že je tenhle Melchior taky statečnej?“

Pepillo ucítil, jak mu přes obočí stéká pot. A nemohlo za to slunce. „To vážně nevím, pane. Vychovávám ho jako mazlíčka.“

„Tak mazlíčka? Mazli se s mým zadkem! Na válečný výpravě není místo pro mazlíčky.“ Vendabal si s kyselým šklebem klekl vedle zvířete, křížence vlkodava a chрта, popadl štěně za spodní čelist, odhrnul mu pysky a prohlédl si jeho nové bělostné zuby.

Melchior ustrašeně zakňučel, pokusil se ucuknout, a když zjistil, že ho muž pevně drží, otočil inteligentní jantarové oči k Pepillovi s němou prosbou.

„Jen klid, kluku,“ poručil mu Pepillo. „Zůstaň!“

Melchiorovi to bylo zjevně nepříjemné, ale Pepillo ho vycvičil k poslušnosti, a tak zůstal klidný, když se mu Vendabal prohraboval tlamou a přejížděl mu špinavým levým palcem po dásních. Mezitím se však hrbáčova pravá ruka vkrádala k zadním nohám štěněte a pak se ho pokusil chytit za varlata; Melchiorovo nervózní kňučení se změnilo v hrozivé zavrčení a jeho zuby se zablýskly v náhlém výpadu. Vendabal vychrlil proud obscénních výhrůžek, ucukl rukou a tvrdě udeřil Melchiora do hlavy. Srazil kvílející zvíře na palubu, až udělalo několik přemetů, a přidal surové kopnutí do žeber, které vyloudilo ze štěněte zoufalý nářek.

Pepillo se instinktivně vrhl vpřed, a když se psovod rozmachoval k dalšímu mocnému kopnutí, chytil ho za nohy a povalil na zem.

Mezi stěžni se bleskurychle shromáždil dav nejméně dvaceti námořníků a vojáků, pošklebovali se a pokřikovali, zvědaví, co se bude dít, další vylézali na lanoví, aby měli lepší výhled. Vendabal, celý brunátný a sípající, se vyhrabal na nohy, popadl Pepilla za límec, zvedl ho do výšky, až se jejich obličeje skoro dotýkaly a chlapce ovanul jeho smrdutý dech. „Ty malej sráči,“ zavrčel, „ten tvůj podvraťák je můj. A v příští bitvě ho pošlu proti nepříteli jako prvního.“

„Ne, pane, prosím,“ zaškemral Pepillo. „Melchior není bojový pes. Kdyby bylo po vašem, už by ani nežil. Když jeho matka zahynula v bitvě u Potonchanu, poručil jste svým lidem, ať zbytek jejího vrhu zabijí. Prý by s krmením štěnat z ruky bylo moc práce. Don Bernal Díaz mi to pověděl, pane. To on zachránil Melchiora.“

„Tak Díaz? A kde je teď, když ho potřebuješ?“

„Na lodi dona Pedra Alvarada, pane, jak určitě dobře víte, ale pošle pro mě, hned jak přistaneme. Melchiora mi daroval a nemůžete mi ho vzít!“ Pepillo teď trval umíněně na svém a cítil, jak v něm narůstá vztek, i když má nohy ve vzduchu a v hrbáčově železném sevření je zcela bezmocný.

„Pošle pro tebe?“ Vendabalův hlas stoupl, až skoro křičel. „*Pošle pro tebe?* Já ti taky něco pošlu!“ A vzápětí změnil postoj, stále držel Pepilla za límec levou rukou, zatímco pravou ho udeřil jednou dvakrát třikrát do tváře. Když přistála i čtvrtá rána, Pepillo přes zvonění v uších zaslechl zavrčení a spatřil rychlý pohyb skvrnitého kožichu, jak se Melchior vrhl na Vendabala a zaťal zuby do hrbáčova silného, hustě potetovaného předloktí. Sevření na Pepillově límci se ihned uvolnilo; chlapec s hlasitým zuchnutím upadl na palubu a mohl jen omámeně sledovat, jak Vendabal setřásl Melchiora, srazil štěně dolů a sklonil se nad něj s vražedným pohledem.

„*Dost!*“

Hlas zahřměl jako hrom. Přehlušil vzrušené povykování přihlížejících a zastavil Vendabala v pohybu. „*Povídám dost!*“ Všechny oči se otočily k navigační palubě, kde ze své kajuty vyšel kapitán lodi a vrchní velitel celé výpravy Hernán Cortés. Od masakru čontalských Mayů v Potonchanu se jeho výbuchy zlosti staly legendárními a Pepillovi, který ho znal lépe než většina ostatních, bylo hned jasné, že jeho pán má špatnou náladu. Nikdy nebylo dobré probudit ho z tradiční odpolední siesty, ale probudit ho hrubě, to znamenalo riskovat jeho nejhorší hněv.

Cortés, jen s pásem barevné domorodé látky omotané kolem pasu a bosý, přešel k zábradlí na okraji navigační paluby nad hlavní palubou a shlédl dolů na Vendabala a Pepilla. „Co má tohle znamenat?“ zeptal se.

„To zparchantělý psisko mě kouslo,“ postěžoval si Vendabal a ukázal na Melchiora, který stál s naježenou srstí a vyceněnými zuby, jako kdyby ho vyzýval, jen ať si něco zkusí.

Náhle a zcela překvapivě se Cortés usmál. „A předpokládám, že to tvé měkké masíčko ještě nikdy nepocítilo psí zuby, done Telmo? Není pochyb, že ty jizvy na tobě zanechaly drápy žárlivých milenek.“

Vendabal vypadal zmatený. „Jistě, že mě psi už pokousali,“ odsekl bojechtivě. „Stokrát! Ale žádnéj pes, co mě pokousal, nevyvázl bez výprasku. Musí vědět, kdo je tu pán.“

„Už jste dal Melchiorovi výprask,“ namítl Pepillo. Zvedl se

ze země a skrčil se vedle svého mazlíčka. „Dostal za vyučenou. Podívejte, jak se třese.“

Byla to pravda, Melchior se skutečně třásl, ale ne strachem, pomyslel si Pepillo. Z hrdla křížence se ozývalo hluboké vrčení a zdálo se, že je připravený se na Vendabala znovu vrhnout.

„Houby dostal za vyučenou,“ zařval Vendabal. „Ten pes potřebuje napráskat. A pak ho dám do smečky k ostatním a vycvičím ho pro válku.“

„Ne,“ zaječel Pepillo. „Je můj! Nemůžete ho mít!“

Cortés je pozoroval z navigační paluby, v obličeji se mu usadil podivný výraz krutého potěšení. „Ten pes zůstane s mým páže-tem,“ rozhodl nakonec. „Prozatím.“ Otočil se a zamířil k otevřeným dveřím své kajuty, pak ještě zavolal přes rameno. „Ale napráskej mu, Vendabale. Rozhodně mu napráskej.“

KAPITOLA DRUHÁ

*Tenochtitlán (Mexico City), pozdě odpoledne ve středu
21. dubna 1519*

Guatemoc vyskočil vysoko do vzduchu, ladně a stylově, a čepel Požírače lidí mu neškodně prosvištěla pod chodidly. Pak pohledný mexický princ stejným plynulým pohybem švihl zbraní dolů na temeno protivnickovy hlavy a zastavil úder ve vzdálenosti palce od cíle. „Jsi mrtvý, Požírači lidí,“ pronesl unyle. „Tvá lebka se rozpoltila ve dvě. Myslím, že obě půlky tvého mozku, i když zakrslé, teď leží před námi v prachu.“

Požírač lidí neuměl prohrávat. A nebylo to poprvé, kdy byl efektně přemožen během necelé hodiny tréninku, nyní vztekle zaryčel a znovu zaútočil, jeho čepel zavříla a rozmazala se, tak rychlý pohyb oko nedokázalo sledovat. A přesto Guatemoc unikal, jeho štíhlé, zjizvené a svalnaté tělo uhýbalo ze strany na stranu, krčilo se a naklánělo, jak se vyhýbal zuřivému útoku, až náhle – Tozi ani nezahlédla, jak se to stalo – se pootočil, nechal protivníka proklouznout kolem sebe a udeřil okrajem čepele Požírače lidí do masivní šíje, zeslabil sice sílu úderu, ale nechal ji dopadnout s hlasitým plesknutím a poslal bezvládného přítele tváří do prachu.

Tozi, neviditelná a nehmotná jako vzduch a schopná kdykoli se dostat nepozorovaně kamkoli si přála, byla tichým a netušejícím svědkem tohoto zápasu. Guatemoca od Montezumova pokusu ho otrávit sledovala už mnohokrát, když použila magii, aby ho zachránila a vyléčila z hrozných zranění, která utrpěl

v bitvě proti Tlaxcalům. Musela připustit, že je nanejvýš zvláštní, že se zamilovala do vznešeného prince, synovce té nechutné kreatury Montezumy, který celých patnáct let jejího života vládně jakožto Nejvyšší mluvčí zlovolné říši Mexiků. Ale tím, že Tozi přijala pravdu o svých pocitech, soudila, že se s nimi i lépe vyrovná.

A především jakýkoli vztah mezi nimi nepřípadal v úvahu.

Guatemoc má královskou krev, zatímco Tozi je čarodějka a dcera čarodějky. Kromě toho je její nepřítel a synovec jejího nepřitele. Musí využít svou magii a triky, aby ho obrátila proti jeho strýci a bohu války Huitzilopochtlimu, „Kolibříkovi Jihu“, kterému jeho strýc slouží – buď to, anebo musí přivést Guatemoca ke stejnému konci, jaký plánuje pro Montezumu.

Quetzalcoatl, Opeřený had, bůh míru, pradávný protivník Kolibříka Jihu přichází, jak bylo předpovězeno, v tomto roku Prvním, roku Rákosu, aby svrhl krutého krále a navždy zničil odporný kult lidských obětí bohu války. Tozi pocítila chvilkové pochybnosti – ohledně svých magických schopností, a zvláště schopnosti učinit se neviditelnou, kterou ji posílil nikdo jiný než sám Kolibřík Jihu, když stála před jeho obětním oltářem. Její přítelkyně Malinal, která jí tehdy v noci přede dvěma měsíci stála po boku a na zásah Kolibříka Jihu byly obě osvobozeny, v tom viděla hrozné nebezpečí. Pokud je totiž Kolibřík Jihu zachránil před obětováním rukou své loutky Montezumy, pak to musí znamenat, že bůh války má s nimi plány, ale protože Kolibřík Jihu je čiré zlo, je jasné, že z toho může vzejít jen další zlo.

Tozi všechny takové obavy odmítla, když vyslala Malinal na cestu k pobřeží vyhledat Quetzalcoatla. Určitě tu je nějaký plán – velký plán – ale není Kolibříkův. A určitě v něm mají ona a Malinal sehrát své role. Tozi si vzpomněla na slova útěchy, která řekla přítelkyni: „Součástí velkého plánu se stal i Montezuma a stejně tak i ten krvelačný a pošelilý bůh.“

„Já nevím,“ odpověděla tehdy Malinal. „Já ničemu z toho nerozumím.“

„To není třeba, krásná Malinal. Letos je rok První, rok Rákosu a stačí jen, abys hrála svou roli... Copak nevidíš, že to není

náhoda, že jsi ze země Mayů z kmene Čontalů a že ti, kteří přišli ohlásit příchod Quetzalcoatla, se objevili právě ve tvé rodné zemi a v Potonchanu, ve městě, kde ses narodila? Nic z toho není náhoda, Malinal. Proto se musíš co nejdřív vrátit zpět do Potonchanu. Musíš vyrazit okamžitě.“

A tak vyslala Malinal na nebezpečnou cestu do jejího domova a k její rodině, která ji prodala Mexikům do otroctví – poslala ji, aby našla vracejícího se boha míru. Toziina magie byla nyní silná, silnější než kdy dříve, ale stále netušila, co se stalo s její přítelkyní během zhruba šedesáti dnů, které mezitím uplynuly. Mohla jen hádat, mohla jen doufat, že je v pořádku a že se její posláním najít Quetzalcoatla a přivést ho zpět do města Tenochtitlánu, aby svrhl Montezumu, setkal se s úspěchem.

Mezitím měla Tozi úkol zde a týkal se Guatemoca.

Získat ho pro spolupráci s Opeřeným hadem by bylo velké vítězství, Tozi však při jednání s ním sotva mohla věřit sama sobě. Naposledy se mu ukázala v přestrojení za Temaz, bohyni lékařství a uzdravování, a již při pouhém pomyšlení na něj se jí zatočila hlava – tehdy ji totiž princ popadl do náruče a políbil přímo na ústa, ochutnala jeho jazyk a on její. I teď, když ho nepozorovaně sledovala z bezpečí své neviditelnosti, se jí při té vzpomínce zastavil dech.

Guatemoc, oblečený pouze do prosté bílé bavlněné bederní roušky, cvičil se svým přítelem Tecuanim – přezdívaným Požírač lidí – na prostorném dvoře svého domu v královské čtvrti Tenochtitlánu. Oba byli ozbrojení *macuahuitly* – meči z tvrdého dřeva, které pro dnešní boj nebyly posázené na obvodu obsidiánovými zuby ostrými jako břitva – a jejich těla pokrýval pot. Teď ale Guatemoc stál, zatímco Požírač lidí ležel na zemi obličejem v prachu a vzadu na krku měl čerstvou rudou podlitinu od princova úderu.

„No tak,“ řekl Guatemoc a klekl si vedle Tecuaního, „nepraštil jsem tě tak silně.“

Ticho.

Guatemoc si povzdychl. „Vím, že mě slyšíš, Požírači lidí. Vím, že jen hraješ mrtvého.“

Ticho.

Ted' už Guatemoc skutečně dostal strach, popadl přítele za ramena a zatřásl jím, ale nedočkal se žádné odezvy.

„Probud' se, Požírači lidí! Co je to?“

Když Guatemoc stále nedostal žádnou odpověď, sklonil se k němu blíž a vtom se Požírač lidí, statný a silný třicetiletý šlechtic z Řádu jaguára, ale podle oholené hlavy a pramenu vlasů na spánku také příslušník elitního ranku válečníků Cuahchiců, probudil k životu. Vrhł se na prince a povalil ho naznak na zem. „Vzdej se, Guatemocu,“ zaječel. „Přišel tvůj čas.“

„To sotva, drahý příteli,“ zasmál se Guatemoc. „Už jsem ti vyrazil mozek a utnul hlavu, myslím, že nejsi schopný přijmout moji kapitulaci.“

„No dobře, tak vyhlásíme remízu,“ navrhl po chvíli přemýšlení Požírač lidí. „Musíš přiznat, že jsem tě přelstil.“

„Dobrá, remíza,“ odpověděl s dalším uchechtnutím Guatemoc a oba vstali a vzájemně se poplácávali po zádech úplně jako školáci usmířující se poté, co se na hřišti poprali.

Tozi vše sledovala stále skrytá štítem neviditelnosti. Rány od nože, které Guatemoc utržil přede dvěma měsíci do břicha, krku a předloktí, se nyní už skoro úplně zahojily...

Díky její magii!

Jeho životní síla byla zpět.

Díky její magii!

A díky častému cvičení a odhodlání se mu vrátila síla.

Proto už brzy přijde čas, rozhodla se Tozi, zjevit se mu znovu v přestrojení za bohyni Temaz – v jediné podobě, ve které jí zná – a možná s ním znovu sdílet to blaho, palčivé vířící teplo, nekonečný příslib polibku...

Ale ne! To ne! I když cítila sladký žár v podbřišku, už mu nedovolí, aby se jí dotkl. Nezopakuje stejnou chybu, jakou udělala.

Nebude žádný kontakt, jen pronesená slova.

Možná už dnes v noci, až odejde Požírač lidí a sluhové zalehnou ke spánku, najde Guatemoca samotného a získá ho pro svou věc.

KAPITOLA TŘETÍ

Tenochtitlán, večer ve středu 21. dubna 1519

Montezuma seděl u večeře, vybíral si sousto tady, sousto tam, ze tří set misek rozložených před ním, ale neměl z toho žádné potěšení. Představy, které se mu hromadily v mysli, pocházely od Tzitzimimů, hvězdných démonů temnoty, nestvůrných pavouků, kteří na konci věku světa napadnou slunce a teď se na něj vrhají přímo z nebes.

Téměř neslyšné kvapné kroky obutých nohou na vyleštěné mahagonové podlaze jídelního sálu spolu se slabým závanem vzduchu ohlásily příchod jeho ponurého majordoma Teudila, sedmého nejvýznamnějšího šlechtice Mexické říše. Byl vysoký, vychrtlý, s propadlými tvářemi, vyholenými spánky a obočím a dlouhými šedými vlasy svázanými do uzlu na týlu, a jeho pečlivě pěstovanou osobní důstojnost zdůrazňoval hvězdami posetý háv jeho úřadu, který směl v přítomnosti Nejvyššího mluvčího nosit jedině on; Teudile byl osobně zodpovědný za všechny záležitosti týkající se chodu královského dvora. U večeře měl osobně čest a výsadu popisovat Mluvčímu jídla a podávat mu vše, v čem nalezne zalíbení, ale dnes večer a po mnoho předěšlých večerů Montezuma jeho služeb nevyužíval, nestaral se o nabízené lahůdky a dával přednost jídlu a přemítání o samotě.

„Pane, poníženež se omlouvám –“

„Odejdi, Teudile! Rušíš mě na vlastní nebezpečí.“

Montezuma koutkem oka zahlédl, jak si majordomus křečovitě mačká dlouhé hubené ruce.

„Odpusťte, pane, ale bojím se vašeho hněvu, pokud bych vás neinformoval o té záležitosti...“ Další mačkání rukou. „Bude lepší, když to rozhodnete sám.“

Montezuma se začal zmocňovat vztek. Však jeho jméno znamená „Vzteklý pán“ a ne bezdůvodně. Ale také měl předtuchu, pocit blížící se katastrofy. „Tak dobrá,“ řekl tiše – téměř nikdy nezvedal hlas. „Pověz mi o té záležitosti.“

Nyní byl Teudilův strach přímo hmatatelný. „Pane,“ spustil, „u dveří je *pochtecatl* jménem Cuetzpalli. Poslal bych ho pryč a dal ho pořádně zbít, ale má vaši pečeť a tvrdí, že jste mu poručil, ať pro vás získá jistou informaci. Říká, že tu informaci už má, a je si jistý, že ji budete chtít slyšet.“

Montezuma zbledl. Loni si předvolal Cuetzpalliho k soukromému slyšení v paláci, hned po prvních neprůkazných zprávách o bytostech s bílou kůží připomínajících lidi, ale vládnoucích nadpřirozenými schopnostmi, které připluly z východního oceánu v lodích, jež se pohybovaly samy bez pádel. Měl důvod se takových zpráv bát. Mnohé ukazovalo na to, že tyto bytosti přišly připravit cestu k návratu Quetzalcoatla, boha míru, jenž ho podle proroctví svrhne z trůnu mexické říše, ukončí obřady lidských obětí, které řídil, a změní stávající řád světa.

Mladý obchodník Cuetzpalli, člen jednoho z mocných cechů *pochteca*, cestoval po Yucatánu a obchodoval s čontalskými Mayi, v jejichž zemích se bytosti nakrátko zastavily. Proto byl ideální osobou, jež mohla sledovat jejich další stopu. „Pokud je někdo znovu spatří,“ řekl Montezuma Cuetzpallimu, než ho poslal na Yucatán, „pak shromáždí informace a rychle mi je přines. Můžeš ke mně přijít kdykoli ve dne i v noci. Žádná informace teď není pro bezpečnost naší říše důležitější.“

„Udělal jsi dobře, že jsi mě vyrušil,“ povzdychl si Montezuma a ukončil tak Teudilovo trápení. „Přijmu toho *pochtecatla* v Hádím domě. Ale než ho tam přivedeš, povolej Namacuixe a řekni mu, že potřebuji dva zajatce, oba muže – mladé – k obětování.“

Protože nejznámější podobou Quetzalcoatla byl opeřený had, považoval Montezuma za vhodné být mezi Quetzalcoatlovými věrnými, pokud, jak se velice obával, se nyní dozví, že se tento bůh vrací.

Hadí dům patřil ke královské zoo a v jámách a rybníčcích kolem hlavního výběhu se dali najít hadi všech velikostí i barev od nejobyčejnějších chřestýšů až k zářivě pestrým korálovcům a užovkám. Sbírka obsahovala křovináře němé, křovináře nauyaca, křovináře ostnité, trpasličí krajty, užovky proužkované, užovky černé, korálovky sedlaté, užovky kostkované, hroznýše královské a mnoho dalších druhů včetně vodních hadů. Velký ohrazený dvůr, kde se tato zvířata vystavovala, byl zčásti nezastřešený, otevřený ke hvězdám a v noci dodatečně osvětlený blikajícími loučemi, při jejichž světle jako by ožívali pestře namalovaní hadi na zdech uspořádaní do geometrických obrazců. Ichtaka, strážce zoo, a jeho mladý asistent ještě zapalovali další louče, když vešel Montezuma. Okamžitě padli na tvář, jak se žádalo v přítomnosti Nejvyššího mluvčího, ale on jim jen pokynul, ať se postaví, poručil jim dokončit úkol a pak odejít.

Namacuix, štíhlý zélot s planoucíma očima, který byl po záhadném zmizení svého úskočného předchůdce Ahuizotla jmenován do úřadu velekněze, dorazil brzy nato. Doprovázeli ho čtyři černě odění pomocníci, kteří nesli dřevěné popravčí pódiu; postavili ho doprostřed vyhlídkové komnaty. S nimi přišli v doprovodu šesti vojáků dva zajatí tlaxcalští mladíci oblečení do papírových bederních roušek s těly pomalovanými bílou křídou. I když byli omámení drogami a povolní, oči jim svítily strachem a hrůzou. Nakonec vstoupil Teudile se sluhou nesoucím dvě židle – jednu vysokou pro Montezumu a druhou mnohem nižší pro *pochtecatla*.

„Mám přivést toho obchodníka, pane?“ zeptal se Teudile.

V jedné z jam právě polykal kroutící se hroznýš obzvlášť velkého agutiho. Montezuma výjev zasmušile pozoroval a zasáhla ho jeho symbolika. Had musí představovat Quetzalcoatla, zatímco aguti, nyní již v roztaženém jícnu plaza, musí být on sám.

„Ano,“ řekl. „Přiveď ho.“

Bylo nanejvýš neobvyklé, aby kdokoli, nejen špinavý a unavený *pochtecatl*, v přítomnosti Nejvyššího mluvčího seděl, ale Cuetzpalliho posláním tuto čest ospravedlňovalo. Když obchodník skončil s uvítacími projevy úcty, Montezuma pokynul k žid-

li a přešel rovnou k věci: „Vrátily se ty bytosti s bílou kůží?“ zeptal se.

„Vrátily, můj pane,“ odpověděl Cuetzpalli. „Přiopluly stejně jako předtím přes východní oceán v obrovských lodích, které se pohybovaly samy bez pádel.“

Montezuma pomalu přikývl. *Tak tedy, pomyslel si, se blíží moje zkáza, jak ji předpověděla dávná proroctví.* Pokynul Namacuixovi a dva tlaxcalští mladíci rychle a bez obřadů skončili nznak na obětním pódiu, kde jim otevřeli hrudníky a vyrvali srdce. Když to bylo hotovo, velekněz omočil prsty v jejich ještě tepajících hrudních dutinách, přešel k Montezumovi a Cuetzpallimu a vydatně je pokropil krví.

Následovala krátká přestávka, během které odnesli těla; ně- které jejich části sní lidé, ostatními částmi okamžitě nakrmí ja- guáry a jiné divoké šelmy v zoo. Pomocníci kněze a vojáci ode- šli. Nakonec tu zůstali stát jen Namacuix a Teudile, každý po jednom boku svého vladaře. „Dobrá,“ obrátil se Montezuma k *pochtecatlovi*. „Můžeš spustit.“

„Jste velice laskav, pane,“ odpověděl obchodník. „Ale než začnu, je mou povinností informovat vás, že události, o kterých budu mluvit, se odehrály před dvaceti sedmi dny.“

Montezuma se zamračil. „Před dvaceti sedmi dny?“

„Ano, velký vládce, protože země čontalských Mayů jsou odtud velice daleko. Cestoval jsem rychle a usilovně, málo jsem spal a jedl za pochodu. Svou karavanu jsem nechal daleko za sebou, zůstali se mnou jen cuahchicští tělesní strážci, aby zajistili mou bezpečnost. Ale i tak jsme byli na cestě dvacet sedm dní.“

I když se Montezumovi podařilo udržet klidnou tvář bez emocí, srdce mu divoce bušilo. Pokud ti bílí tvorové byli v ze- mích čontalských Mayů již před sedmadvaceti dny, kdo ví, kde mohou být dnes? Jsou-li skutečně bohové, jak se obával, doká- žou zřejmě cestovat mnohem rychleji než smrtelníci a v tom případě, co když se už blíží k Tenochtitlánu?

Ta představa, pro Montezumu už sama o sobě dost děsivá, se stávala ještě hrůznější a naléhavější, jak *pochtecatl* pokračoval ve vyprávění a doprovázel ho mnoha podrobnými kresbami, které pořídil jeho kreslíř během velké bitvy – bitvy, jež se

odehrála před sedmadvaceti dny a ve které se čontalští Mayové pokusili zahnat bílé tvory zpět do oceánu a neuspěli.

Montezuma věděl, že Mayové jsou zuřiví válečníci. Tato zuřivost byla jedním z důvodů, proč se Mexikové nikdy nepokusili podrobit je Montezumově říši a učinit z nich poddané, kteří by jim platili tribut. Také byli početní jako mouchy v létě a dokázali stavět do pole velké armády, takže by jejich podmanění přišlo příliš drahé a jeho generálové se vždy stavěli proti válce s nimi.

A přesto ti bílí tvorové, kterých Cuetzpalli napočítal jen nějakých ubohých pět set, během jediného dne zničili a obrátili na útěk armádu čtyřiceti tisíc čontalských Mayů! A zvláštní význam hrálo, že to dokázali s pomocí xihcoatlů – ohnivých hadů. Bůh války Huitzilopochtli, Kolibřík Jihu, se Montezumovi zjevil, aby ho varoval, že ti, kdo usilují o jeho zkázu, budou ozbrojeni přesně tímto způsobem.

Mayští vládci, pokračoval Cuetzpalli, se vzájemně pošetile ujišťovali, že ti tvorové nejsou bohy a že jejich xihcoatlové jsou pouze nějaké důmyslné, lidmi vyrobené zbraně. Ale když je *pochtecatli* viděl, nepochyboval, že jde o nadpřirozené síly. „Jejich ohniví hadi burácejí,“ vysvětloval, „a ten zvuk se rozléhá jako hrom tak hlasitě, že krade mužům sílu a ohlušuje je.“ Navíc ti tvorové mají ne jeden, ale nejméně tři různé druhy těchto zázračných zbraní! Nejmenší zabije jednou ranou jednoho nebo dva muže, střední pak snadno padesát a ty největší celé stovky. „Vypuštění velkého xihcoatla je děsivé, pane,“ líčil Cuetzpalli užasle. „Z útrobu mu vyletí něco jako kovový míč a doprovází to oheň a žhnoucí jiskry. Míč pak letí do velké dálky vzduchem, a když dopadne na zem, odráží se a točí a zabíjí vše, co mu stojí v cestě, trhá muže na kusy a nechává je mizet, jako by nikdy neexistovali. Kouř, který z nich vychází, je smrdutý jako hnijící bahno. Je cítit už z dálky a zraňuje hlavu, proniká dokonce až do mozku.“

Montezuma měl už několik let zdrcující pocit, že se k němu blíží velké nebezpečí, a nyní se pomalu a výhrůžně začal děsivý příslib naplňovat.

Zaprve tu byla znamení a předzvěsti, nevysvětlitelná zjevení,

nesouvislá a nejasná, ale o nic méně děsivá, která už trvají nejméně desetiletí. Pak mu přede dvěma lety přinesli do paláce podivného ptáka. Měl na hřebínku zrcátko a Montezuma v něm uviděl zlatovlasé tvory s bílou kůží, oblečené do kovové zbroje, někteří připomínali lidi, jiní napůl lidi a napůl jeleny, kteří dokázali velmi rychle běžet. Pak ani ne před rokem se k němu donesly zprávy od čontalských Mayů, že přesně takové bytosti, jaké viděl v zrcátku, se objevily na Yucatánu. Později mu o nich Kolibřík Jihu přinesl další informace, když mu sdělil, že jsou mistry ve zpracovávání neznámých kovů a že používají v bitvách divoká zvířata. „Některá je nosí na hřbetě a jsou rychlejší než vítr, jiná s obrovskými zuby a čelistmi dokážou roztrhat lidi na kusy.“ Nyní Cuetzpalli, svědek bitvy, která se odehrála jen před dvaceti sedmi dny, přinesl kresby těch samých divokých zvířat – „jelenů, kteří je nosí na zádech a jsou vysocí jako střešní terasy“, zatímco další netvoří ve velikosti jaguárů, které však viděl jen z dálky, pobíhali po bitevním poli ve velkém množství a napadali a požírali mayské vojáky. Oba druhy zvířat se pohybovaly děsivou nepřírozenou rychlostí, jako by létaly nad zemí a odrážely se od vzduchu, a stejně jako samotní tvorové s bílou kůží na sobě měli zbroj ze záhadného kovu, který září jako stříbro, ale je tak pevný, že jím nepronikne žádná z mayských zbraní. „Jejich oděv i zbraně jsou celé z toho kovu,“ řekl Cuetzpalli. „Oblékají se do něj a nosí ho i na hlavách. Jejich meče jsou z kovu, jejich luky jsou z kovu, štíty jsou z kovu a kopí jsou také z kovu.“

Umělec nakreslil úžas vzbuzující obrázky tvorů s bílou kůží, jejich podivných zvířat a děsivé kovové válečné výstroje a výzbroje. Jak si Montezuma kresby prohlížel a poslouchal Cuetzpalliho komentáře, začalo v něm definitivně sílit podezření, že bytosti musí být bohové, které celou dobu očekával. A i když Cuetzpalli nedostal příležitost se k nim přiblížit, sledoval z vršku hory bitvu a mluvil s jedním mayským vladařem, který s nimi několik dní vyjednával, než došlo k boji. Tento vládce jménem Muluc popsal ty tvory jako „velice bílé. Mají křídové obličej, žluté vlasy, i když vlasy některých jsou černé. Vousy mají dlouhé a žluté, i jejich kníry jsou žluté.“

Takový popis dokonale souhlasil se všemi prastarými svědectvími o vousatém a bílém bohu Quetzalcoatlovi, jehož již dlouho prorokovaný návrat se měl odehrát *právě tento rok* – rok První, rok Rákosu. Quetzalcoatlovo plné jméno ve skutečnosti znělo Ce-Acatl Quetzalcoatl, což znamená „První-Rákos Quetzalcoatl“. A navíc podle úctyhodné tradice „roky se znamením Pazourku přicházejí ze severu, ty s Domem ze západu, ty s Králíkem z jihu a ty s Rákosem z východu“. Což dodalo celé záležitosti jen na váze, protože ti bohové s bílou kůží, jejichž popis se tolik podobal Quetzalcoatlovu, vstoupili na Yucatán *od východu* z východního oceánu. A také místo, kde přistáli a podali tak děsivý důkaz svých nadpřirozených sil, byl Potonchan – přesně tam, kde Quetzalcoatl před dávnými lety prohlásil, že musí na dlouho odejít, a kam se podle svého slibu měl vrátit, aby svrhl přívržence Kolibříka Jihu, boha války, který ho zahnal. *Objevil se Quetzalcoatl!* pomyslel si Montezuma. *Vrátil se zpět! A přijde sem do Tenochtitlánu, kde má svůj trůn a baldachýn, protože to slíbil, když se loučil.*

„V Prvním roce Rákosu,“ hlásalo proroctví, „bude král svržen a učiněn otrokem.“

Když si byl nyní Montezuma jistý, že tím svrženým králem má být on, přišlo mu stále těžší skrývat ten příšerný strach, který mu ochromuje mysl, svírá vnitřnosti a zachvacuje ho jako nějaká smrtící kletba, při níž se scvrkává srdce a měknou šlachy v kolenou.

Stejný strach vyvolaný předchozími neblahými znameními ho dohnal k rozpoutání masakru dvou tisíc žen před šedesáti dny na pyramidě. Velká oběť dosáhla zamýšleného účinku. Kolibřík Jihu se mu zjevil a slíbil, že bude bojovat po jeho boku, Montezuma na oplátku odpřisáhl bohu války, že budou následovat ještě větší krvavé žně – obětování výhradně panenských dívek. Byl si jistý, že dokáže dodržet slovo, protože jeho největší generál Coaxoch právě podnikal tažení s celou armádou tvořenou kompletními čtyřmi regimenty, každý o osmi tisících mužů, s jediným účelem – zajmout obrovské množství dalších obětí. Ale co Montezuma tu noc nemohl vědět, co si nedokázal ani představit, bylo, že Coaxochova armáda dvaatřiceti tisíc válečníků bude již ráno zničena větší tlaxcalskou silou – a že ji tlax-

calský válečný král Shikotenka rozdrtí tak důkladně, že se zpět do Tenochtitlánu dopotácejí sotva tři tisícovky demoralizovaných přeživších. A Montezuma nemohl předvídat ani záhadné propuknutí bojů, ke kterým došlo brzy nato a mnohem blíž k domovu, s rebely vedenými zrádným texcocským princem Ishtlilem. Toto nečekané povstání tak zaměstnalo pět zbývajících armád Mexiků, že se další pátrání po zajatcích k obětování skoro zastavilo.

Montezuma hluboko ve svírajícím se nitru věděl, že nemusí hledat vysvětlení, proč se přes veškeré jeho úsilí a zoufalou potřebu dostat od Kolibříka Jihu ujištění a další rady bůh neobjevuje a proč mu neposlal ani jediné zřetelné znamení. Bylo jasné, že bůh války zůstane němý, dokud nedostane velké množství slíbených panen. Montezuma se rozhodl, že odtě vyčlení další čtyři oddíly svých nejlepších mužů, aby se věnovaly tomuto posvátnému úkolu.

Když Cuetzpalli se svou zprávou skončil, Montezuma k němu laskavě promluvil. „Máš za sebou velké útrapy,“ řekl, „a jsi vyčerpaný z dlouhé cesty. Teď můžeš odejít a odpočívat a až tě budu potřebovat, znovu tě zavolám. Ale měj na paměti, že to, co mi dnes v noci vyprávěl a co mi ukázal, zůstane tajemstvím. Pomlčíš o tom.“ Pohlédl na Teudila a Namacuixe a pokračoval mnohem přísnějším tónem. „Nikdo o tom nepromluví. Ani slovo vám neunikne ze rtů. Pokud někdo z vás něco řekne, zemře. Vaše ženy nechám oběsit. Vaše děti budou roztlučeny na kusy o zdi vašich domů a domy pak strženy a vyvráceny ze základů.“

Když Montezuma vstával k odchodu, padl mu zrak na hroznýše v jámě. Zaujalo ho, že se aguti nakonec ukázal příliš velký, než aby jej had spolkl a had má protržený jícen.

Obě zvířata ležela bez hnutí, byla mrtvá.

KAPITOLA ČTVRTÁ

V noci ve středu 21. dubna 1519

Guatemoc seděl sám na střešní zahradě svého domu v královské čtvrti Tenochtitlánu a hleděl vzhůru na hvězdnaté nebe. V půlnočních hlubinách temnoty zářil Mamalhuatzli, sedm jasných hvězd v souhvězdí Ohnivých holí už zapadalo a brzy už přestanou být až do pozdního léta viditelné.

Zvláštní, pomyslel si Guatemoc, jak hvězdy vycházejí a zapadají – teď jsou vidět a vzápětí už ne. Jsou stejně nevyzpytatelné a tajemné jako Temaz, bohyně uzdravování a lékařství, jíž vděčil za překvapivé vyléčení hrozných ran, které utřžil přede dvěma měsíci od Shikotenky, válečného krále Tlaxcalů, a také ze smrtícího jedu *cotelachi*, který mu podali, když se zotavoval v královské nemocnici. Jeho strýc Montezuma pochopitelně popřel jakoukoli účast na spiknutí, poručil, aby byl královský lékař Mecatl za podání jedu zaživa stažen z kůže, a doktorovu kůži pak předložil synovci jako důkaz. Ale i tak Guatemoc a jeho otec Cuitláhuac, jehož loajalita k Montezumovi přesto zůstala neotřesená, věděli oba moc dobře, že za celým tím plánem stál Nejvyšší mluvčí.

Ach, Temaz, Temaz... Guatemoc nemohl uvěřit, jak se zamiloval! Sedí tu a vzdychá pod noční oblohou! Chybí mu, touží po jejím sladkém doteku, vzpomíná si na zázračné léčivé teplo, které jí prýštilo z prstů do jeho ran a přivádělo ho zpět k životu. Od jejich prvního setkání v královské nemocnici uplynulo už víc než padesát dní, kdy za ním přišla, aby mu odhalila

Montezumovo spiknutí. Poté, co ho přemístili do bezpečí otceva paláce v Chapultepecu, zjevila se mu ještě třikrát, aby pokračovala v léčení a mluvila s ním o neskutečných věcech – o návratu Quetzalcoatla, Opeřeného hada, boha míru, který, jak prohlásila, svrhne Montezumu. I teď, o mnoho dní později, i když ji od poslední neobyčejné noci neviděl, mu její slova stále zněla v uších: „Ty, Guatemocu, se v žádném případě nesmíš Quetzalcoatlovi postavit jako protivník. Přichází válka a musíš si vybrat tu správnou stranu. Musíš si vybrat stranu, která hlásá mír.“

„Mír?“ Guatemoca to upřímně zmátl. „Já jsem válečník, má paní. Nikdy nemohu stát na straně míru... A navíc: Co je to za boha míru, který chce vést válku? Kdyby se přece chtěl Montezumy zbavit, vymyslí způsob, jak to učinit mírovými prostředky, ne?“

„Montezuma je zlosyn,“ trvala na svém Temaz, „a zlo někdy zvítězí nad dobrem, a když se tak stane, nelze nad ním vyhrát dobrem. Se zlem se musí bojovat a musí mu být učiněna přítrž, a to má Quetzalcoatl v úmyslu.“

„Takže Quetzalcoatl je přece jen bohem války tak jako Kolibřík Jihu?“

„Ne... Ano!“

„Tak jak je to tedy, má paní? Je ten tvůj Quetzalcoatl bohem míru? Nebo je bohem války? Nemůže být obojím!“

„Tak je tedy bohem války! Ta válka je však vedena proti samému Kolibříkovi Jihu, proti zlému vládci božského světa, jenž promění vše, na co sáhne, ve zlo a temnotu, a Montezuma je jeho loutkou, stejně jako lékař Mecatl byl loutkou Montezumy a snažil se tě otrávit... Musíš si tedy sám položit otázku, Guatemocu – staneš se také loutkou Kolibříka Jihu v rozhodujícím boji, který nadejde, nebo se rozhodneš bojovat na straně dobra a světla?“

„Bohyně Temaz,“ odpověděl Guatemoc, „pokud mě žádáš, abych bojoval proti Montezumovi, prohlašuji, že jsem připraven! Je to slaboch a hlupák a chtěl mě zabít! Pokud mě však žádáš, abych se postavil Kolibříkovi Jihu, má paní... to je jiná věc a není to vůbec jednoduché.“

„Nadejde chvíle, princí, kdy si budeš muset vybrat,“ řekla Temaz. „Já jen doufám, že se rozhodneš moudře.“ Vzpomněl si, jak znovu přitiskla prsty na rány, které hyzdily jeho nahé břicho a vyslala mu do těla další léčivé teplo. „Opět se uvidíme,“ řekla mu, narovнала se a odtáhla ruku.

A pak...

Pak ji políbil, byl to vášnivý polibek, hluboký a hladový – plný jeho i jejího hladu – který se dal uspokojit jen jediným způsobem a který se tak i měl uspokojit, až na to, že přesně v tu chvíli se Temaz v Guatemocově náruči proměnila v dým a zmizela, nechala ho objímat jen prázdný vzduch.

Co se to právě stalo? ptal se tehdy sám sebe. Kdo je ta dívka? Bohyně, jak tvrdí? Nebo snad ne?

Znovu si sáhl na rozněžnělé a horké rty. Když se však podíval na prsty, uviděl na nich nějakou červeň.

Zamračil se. Co je to? Krev? Olízl si rty. Ne! Není to krev! Je to něco jiného. Něco, co mu není neznámé.

Vzal si obsidiánové zrcadlo a pohlédl do něj. Ta červeň, ať je to cokoli, nebyla jen na rtech, ale i kolem nich. Znovu se olízl a najednou si vzpomněl. Je to výtažek z košenily! Velmi vzácná věc, to ano, je to však něco, čím si ženy líčí rty.

Proč by něco takového měla na rtech bohyně?

Tehdy si kladl tuto otázku a kladl si ji stále, nemohl se však dobrat žádného jednoznačného vysvětlení. Stále je možné, že ho vyléčila skutečná bohyně. Ale intuice mu napovídala něco jiného, ještě neobyčejnější možnost: že bohyně Temaz byla celou dobu jen lidská žena v přestrojení. Nejspíš čarodějka s podivnou mocí učinit se podle své vůle neviditelnou a znovu viditelnou?

Guatemoc si znovu povzdychl. Pomyšlení, že by ho někdo mohl obelhat, by ho za běžných okolností rozlítilo, ale v tomto případě kupodivu ne. Prostou a nezpochybnitelnou pravdou bylo, že tahle Temaz, ať už je kdokoli – bohyně nebo žena, přízrak nebo čarodějka – ho zázračně uzdravila a zachránila mu život.

Špičkou jazyka si olízl rty. I nyní, po takové době si často představoval, jak by chutnala její sladká ústa, a cítil její horký vlhký jazyk, jak se otírá o jeho.

A tu a tam – je to jen hra představivosti, nebo něco víc? – míval

silný pocit, že je neviditelná u něj a mlčky ho pozoruje. Ucítíl, jak se mu na šíji ježí chloupky. Je tu snad i teď?

„Temaz,“ pronesl tiše. „Sladká bohyně. Ukaž se mi.“

Támhle! Co to bylo? Zavlnění vzduchu? Obrys postavy vystupující z temnoty? Vráť se snad dnes v noci bohyně k němu? Guatemoc se dychtivě předklonil, zrakem zapátral ve tmě. „Jsi tady?“ zeptal se, překvapilo ho, že se mu třese hlas. Vstal a váhavě přešel k místu, kde si myslel, že ji zahlédl, a rozepjal náruč. „Stýskalo se mi po tobě,“ řekl – ale vzápětí si připadal hloupě, protože se neozvala žádná odpověď a noční vzduch byl znovu klidný, stíny byly jen nehmotné stíny.

Dost! Chová se jako nezkušený kluk.

Je čas nechat ten nesmysl za sebou. Rozhodl se, že se od zítřka znovu začne věnovat státním záležitostem. Montezuma bude proti, ale jeho dny jsou sečteny. Jestli se skutečně vrací Quetzalcoatl, pak by se s ním měl utkat jen skutečný válečník.

A pokud jde o ženy... no, těch je jako ryb v moři. Guatemoc se jich zříkal už dost dlouho kvůli té pošetilé věrnosti Temaz.

Možná se držel zpátky jen kvůli nějakému snu!

Teď je připravený jít dál.

KAPITOLA PÁTÁ

Čtvrtek 22. dubna 1519

Velký vládce jménem Cortés v zářivé kovové kazajce, kterou tihle Španělé nazývali kyrys, seděl pod baldachýnem na stejné skvělé a důmyslné skládací židli, kterou ho Malinal viděla používat i při diplomatickém jednání s poraženými vládci čontalských Mayů. Ale od té doby uběhlo hodně času a dnes před Cortésem na zemi na rohoži neseděl se zkříženými nohama a nevzhlížel k němu z podřízené pozice žádný příslušník kmene Mayů. Byl to řadový a zavalitý středně významný mexický šlechtic. Jmenoval se Pichatzin a Montezuma ho jmenoval provinčním guvernérem pobřežního města Cuetlaxtlánu. Malinal se během pěti let, kdy byla sexuální otrokyní Mexiků, v Tenochtitlánu zúčastnila mnoha slavnostních hostin, kde byl přítomný i Pichatzin, než ho poslali spravovat tento odlehlý kout říše. Ale protože mezi *pipiltziny* – vznešenou společenskou vrstvou – měl příliš nízký status, než aby ji k němu poslali na lože, nebylo pravděpodobné, že by si ji pamatoval. Ze stejného důvodu neznala ani žádného z ostatních pěti relativně nízko postavených šlechticů, kteří ho doprovázeli jako svita a nyní museli kvůli nedostatku místa užstat venku mimo baldachýn na plném odpoledním slunci. A navíc Pichatzin přivedl i nějakého malíře, který také usedl na slunci a začal pilně pracovat na sérii obrázků.

Cortésův doprovod se skládal z rudovousého Puertocarrera, kterého Malinal znala až příliš dobře, a donů Alvarada, Escalanteho, Ordaze a Monteja, jejichž jména si zapamatovala. I když

stáli, všichni si našli místo ve stínu baldachýnu. Chlapec Pepillo, který se kromě ošetřování svého zraněného psa nevzdaloval od Cortésova boku, seděl na zemi s perem a štosem papírů jako vždy připravený zapisovat výroky a činy svého pána. Navíc byl přítomen i překladatel Aguilar, přestože mluvil pouze kastilsky a maysky, zatímco Pichatzin a jeho doprovod hovořili stejně jako většina Mexiků pouze nahuatlem, takže tu neměl co na práci. Z opakovaného používání znakové řeči a frustrovaných úsměvů bylo jasné, že si obě skupiny příliš nerozumějí.

Malinal, pozorující setkání přes páru stoupající z hrnců a ostatní pobíhající dívky v provizorní kuchyni španělského tábora, vycítila šanci, která jí až dosud byla upíraná, totiž dokázat, že je pro Cortése užitečná. Když před dvaceti osmi dny poprvé s úžasem zahlédla bílé muže na koních, byl to právě Cortésův pohled, který zachytila, když kolem ní projížděl oblečený od hlavy k patě v zářící kovové zbroji, aby se připojil k velké bitvě u Potonchanu. Hned příští den ji k němu zavedl jako nabídku míru její nevlastní otec Muluc, vládce Potonchanu, který pochopitelně přežil boj, v němž zahynulo tolik tisíc čontalských Mayů. Spolu s ní dostali balíky jaguářích kůží, drahocenných látek, truhlu plnou vzácných nefritových předmětů, drahokamy, několik drobných šperků ze zlata a stříbra a devatenáct dalších žen v pozicích otrokyň, aby si s nimi Španělé dělali, co uznají za vhodné. „Řekla jsi, že ses k nám vrátila, aby ses setkala s těmi bílými muži,“ připomněl jí Muluc, „takže teď si splníš přání – ať se ti daří dobře. Doufám, že jim způsobíš tolik problémů jako mně.“ Její matka Raxca se rozplakala, ale nic nenamítala, protože její odporný manžel se tím zbavil Malinal natrvalo, a navíc si usmířil mocného nepřítele – a tak jen škodolibě prohlásil, že „zabil dva ptáky jedním šípem“.

Malinal jen stěží dokázala zakrýt radost. Poté co se svou přítelkyní Tozi jen tak tak unikly obětování rukou samého Montezumy, ušla dlouhou cestu až z Tenochtitlánu, aby našla tyto bílé „bohy“, než jí tu v jejím poslání zabránil Muluc – a přesto z něj osud nyní udělal svůj nástroj, který ji předá přímo do jejich rukou! Na chvíli se zdálo, že všechno hladce spěje k předurčenému cíli, ale brzy poté, co došla z místního sídla Cintly zpět

do Potonchanu a vydala se Španělům, dostala Malinalina víra v božské řízení osudu tvrdou ránu. Zvláštní spojení, které cítila s vůdcem Španělů, když ho zahlédla jet do boje, způsob, jakým k ní obrátil vousatou bílou tvář a jakým na ni upřel oči, až ji to přikovalo k zemi, ji naplnil nadějí a podivnou touhou. Přesto, když ji v Potonchanu před něj přivedli, přijal ji od Muluca jako dar nižší hodnoty než nefrit, zlato a drahokamy (i ty ho ale potěšily jen málo), nevěnoval jí pozornost, odmítl její pokus promluvit s ním prostřednictvím Aguilara a nakonec ji *daroval* svému příteli Puertocarrerovi.

Dalších třidvacet dní, kdy Španělé zůstávali v zemích čontalských Mayů, vídala Cortése jen málo. Trávil hodně času mimo Potonchan, často ve společnosti svého krutého, ale pohledného zástupce Pedra de Alvarada. Od služebnictva, které Muluc poslal do paláce, aby se o ně staralo, se brzy dozvěděla, že Španělé plní kvůli zlatu všechna města v okolí – zdálo se, že jsou jím posedlí stejně jako Mexikové, Mayové o něj takový zájem neměli. Dokonce se proslýchalo, že Muluca a nejvyššího vládce Ah Kinchila mučili, aby jim vydali zásoby zlata, o kterých byli přesvědčení, že je někam ukryli – ale oni pochopitelně žádné neměli. Nevěděla, a ani ji to nezajímalo, jestli jsou ty zvěsti pravdivé; oba vládci jí chtěli zničit život, a podle jejího názoru si všechno zlé, co je potkalo, zasloužili.

Když zrovna Cortés nepátral po zlatě, bylo jeho oblíbenou činností – a věnoval se jí s velkým zaujetím – ničení soch bohů v chrámech a kázání Cintlanům a Potonchancům o svém podivném a nepochopitelném náboženství. A protože se ho všichni báli, získal mnoho konvertitů.

Malinal několikrát požádala Aguilara, když se zrovna neúčastnil podobných akcí, aby jí pomohl dostat se ke Cortésovi a promluvit si s ním. Jenže španělský tlumočník jí od prvního dne odpíral pomoc. Řekla mu, že mluví plyně nejen mayštinou, ale také nahuatlem, jazykem Mexiků, a přesto ji z nějakého důvodu odmítal, byl očividně rozhodnutý nenechat ji mluvit s Cortésem.

Pak zjistila proč.

Jednou večer Cortés oznámil shromážděné armádě, a AQUI-

lara požádal, aby to přeložil všem dvaceti otrokyním, které je měly doprovázet, že Španělé u čontalských Mayů se svou prací skončili a brzy se přesunou na území Mexiků. Nejprve vyplují k pobřežnímu městu Cuetlaxtlánu – všichni se musí do tří dnů připravit k nalodění – a odtamtud zaútočí na Tenochtitlán, hlavní město Mexiků. Toho se zmocní silou, zajmou vládce Montezumu živého či mrtvého, a pomohou si tak k ohromným zásobám zlata, které jeho říše údajně nashromáždila.

Údajně? pomyslela si Malinal, i když jí srdce hned pookřálo. *Údajně!* Pokud by mohla promluvit s Cortésem, řekla by mu už před několika týdny, že se nejedná jen o nějaké povídačky. Mexikové jsou nejbohatší lidé na celém světě, Tenochtitlán přetéká zlatem a Montezumovy pokladnice jsou přečpané k prasknutí.

Aguilar se zjevně choval tak divně, protože věděl, že Malinal plynně hovoří nahuatlem – ze kterého on nezná ani slovo – a viděl, že se dívka už učí kastilsky. Ten hlupák musí mít strach, protože je nevyhnutelné, že Španěly touha po zlatě dřív či později zavede k Mexikům, takže by ho mohla připravit o privilegiované místo po Cortésově boku. I když svému pánovi o pohádkovém bohatství Tenochtitlánu vlastně nelhal, tlumočník dělal vše pro to, aby odvrátil a zpozdil tuto důležitou informaci a zabránil Cortésovi zjistit, jak neocenitelnou se Malinal pro španělské zájmy může stát.

Možná Aguilar dokonce doufal, že by otrokyně mohly zůstat tady, až se Španělé vydají na další cestu! Jenže neexistoval způsob, jak by se Puertocarrero nebo kterýkoli z ostatních důstojníků mohli vzdát žen, které jim poskytovaly plnou péči – vařily, uklízely a dělaly společnost v posteli, a Cortés potvrdil, že doprovodí armádu při jejím tažení na Tenochtitlán.

Malinal si znovu uvědomila, jak je spjatá se svým osudem. Cortés se již velice brzy setká s vládcí Mexiků a zjistí, že je nemožné se s nimi domluvit. Až k tomu dojde, rozhodla se, že bez ohledu na to, jak jí v tom bude Aguilar bránit, bude u toho, aby zaujala své právoplatné místo v historii.

O tři dny později, jak Cortés slíbil, opustili Potonchan. Vydali se na mořskou plavbu na velké lodi jménem *Santa Luisa*, která

patřila Puertocarrerovi. Byla mnohem větší a velkolepější, než jakou kdy Malinal viděla nebo si dokázala vysnit, takže zprvu ji přemohl úžas, dokonce i trochu zděšení nad její ohromnou velikostí a vychytralým způsobem, jak její křídla z plátna zachycují vítr a ženou ji vpřed přes zpěněné vlny.

Navíc byla *Santa Luisa* jen jednou z jedenácti takových lodí pod Cortésovým velením, z nichž jeho *Santa Maria* byla největší a nejvelkolepější. Všechny tyto koráby, jak je Španělé nazývali, se po vyplutí z Potonchanu vydaly společně podél yukatánského pobřeží a znovu, protože byli každý na jiném, Malinal nedostala příležitost s Cortésem promluvit. Brzy jí bylo jasné, že plují rychleji, než dokáže cestovat člověk pěšky, a že rychlost ještě zvyšují hodinu za hodinou, den za dnem, noc za nocí, brzy za sebou nechali země Mayů a přiblížili se k oblastem obývaným a ovládaným Mexiky.

Konečně ráno čtvrtý den plavby na moři Cortés poručil flotile vyhodit kotvy u pobřeží několik mil severně od Cuetlaxtlánu a okamžitě začal vyloďovat větší část své armády. Během několika hodin postavili vysoko na dunách tábor, Pichatzin se svým doprovodem dorazil, aby zjistil, co se děje, ale rozčilovala ho zjevně nepřekonatelná jazyková bariéra a Malinal zajatá u kuchyňských hrnců vycítila příležitost, jak na sebe znovu Cortése upozornit, jako se jí to podařilo v den velké bitvy u Potonchanu.

Když se tehdy prohnal kolem na koni, mohla ještě věřit, že on a další Španělé jsou bohové, ale teď už věděla své. Už jen zápach Puertocarrerových větrů ji stačil přesvědčit, že má co do činění s lidmi, kteří jsou stejní jako ostatní – se všemi slabostmi, pošetilostmi a omezeností mužského pohlaví.

Jistě, vypadali hodně jinak než Mayové a Mexikové a jejich jazyk – který už Malinal začínala zvládat – se nepodobal žádnému, jaký kdy slyšela. Také je zřejmé, že mají podivné zvyky a chování. I když většina z nich se nikdy nemyla, a proto měli špinavá těla a zapáchali, byli neobyčejně disciplinovaní a cílevědomí a jejich zbraně, zkročená zvířata a lodě, to vše bylo úžasné. Nicméně po zvážení všech okolností to jsou lidé a nic víc než lidé a jako takoví bez ohledu na to, jak děsiví nebo odlišní se mohou zdát, se jim dá porozumět a manipulovat s nimi.

Malinal znovu zkontrolovala hrnce. Jídlo bylo hotové. Naložila štědré porce do dvou misek, které nabídne Cortésovi a Píchatzinovi, ostatním děvčatům řekla, ať obslouží zbytek, a vydala se přes písek za svým osudem.

„Mexikové a Mayové určitě musí mít něco společného, ne?“ zeptal se Cortés Aguilara. „Něco, co můžeš využít ke komunikaci s těmi divochy?“

„Ne, Hernáne,“ odpověděl Aguilar. „Jejich jazyky nejsou jako francouzština a italština, které mají mnoho společných slov. Jsou úplně jiné. Vůbec jim nedokážu rozumět.“

„No, tak to máme problém,“ poznamenal Cortés. „Jestli se s Mexiky nedomluvíme, nemůžeme s nimi vyjednávat, přesvědčit je našimi argumenty ani zjistit, jak myslí. Bude o to těžší je porazit.“

„Nesmysl!“ vybafl Alvarado, který stál s Puertocarrerem vedle Cortése. „Naše meče hovoří jasně. Stačí, když k nim jimi promluvíme a dokonale nám porozumějí!“

Cortés se unaveně zasmál. „Kéž by to bylo tak jednoduché, Pedro, ale podle mých zkušeností je jazyk mocnější zbraň než meč.“

Zatímco Cortés mluvil, zahlédl vysokou a velice krásnou mayskou ženu, kterou dal Puertocarrerovi, jak se k nim blíží přes písek. Držela dvě mísy, ze kterých se kouřilo, nesla odpolední jídlo, které si objednal v kuchyni. Poprvé spatřil toto okouzující stvoření v den velké bitvy u Potonchanu, jak stojí s ostatními zvědavci na jednom z nízkých vršků nad plání, a poznal ji následující ráno, když ji ten barbar Muluc přivedl jako dar a projev úcty. Tehdy vzrušeně žádala, aby s ním mohla promluvit, ale Aguilar ho přesvědčil – přestože mu instinkty radily opak – aby ji ignoroval. Nyní si znovu všiml, jak má ta žena elegantní chůzi a svůdnou postavu, a zalitoval, že si ji nenárokoval pro sebe. Jenže velázquezité připravovali vzpouru – nazýval tak kliku conquistadorů věrných jeho rivalovi Diegu de Velázquezevi, guvernéru Kuby, kterého podvedl a přede dvěma měsíci odplul ze Santiaga bez jeho svolení. Cortésových přátel bylo sice víc, ale i tak jim museli vycházet vstříc a takováto půvabná sexuální

otrokyně představovala snadný způsob, jak uspokojit Puertocarrera, který miloval ženy nejméně tak jako zlato.

Vstoupila pod baldachýn, nevšímalá si chlípného pohledu, který na ni vrhl její pán, a podala první mísu přímo Cortésovi a upřela na něj oči. Vyzařovala z nich inteligence a ještě něco – jistá naléhavost a pokus o spojení, nějaké sdělení, které mu toužila předat. „Bohové!“ prohodil Montejó k Puertocarrerovi, „jsi šťastný muž, že ji máš ve své posteli.“

„Její jazyk každou noc udatně šermuje s mým mečem,“ souhlasil Puertocarrero. Zaznělo všeobecné oplzlé pochechtávání Španělů, ale Cortés se k němu nepřipojil. Vycítil, že žena nějak ví, že se jí vysmívají. Otočila se k Pichatzinovi a přistoupila k němu, aby mu nabídla druhou mísu. Pak když Mexik natáhl ruku, aby si od ní jídlo vzal, k němu prohodila pár slov, která zněla přesně jako jeho jazyk. Muž na ni vytřeštil oči, úzké rty se mu sevřely a na chvíli se rozhostilo ticho, pak odpověděl. Z jeho tónu Cortés vycítil hněv. Žena mu znovu něco řekla. Měla hluboký, zastřený a zvukný hlas, současně však uklidňující a něžný. Pichatzin se uvolnil a na okamžik i usmál. Něco k ní prohodil a ona zareagovala libozvukným zvonivým smíchem.

Cortés se obrátil k Puertocarrerovi. „Zdá se, že je tvoje žena i diplomat,“ poznamenal. „Jak se jmenuje?“

Puertocarrero pokrčil rameny. „Malinal... nebo tak nějak.“

„A tahle Malinal,“ oslovil Cortés Aguilara, „je z kmene Mayů? Mluví i mayským jazykem?“

„Je z kmene Mayů,“ odpověděl Aguilar. Pronesl to podivně vyhyčavě. „Přišla k nám s ostatními mayskými otrokyněmi. Vzpomínáš si, jakou udělala scénu, když ji přivedli. Od té doby mnohokrát žádala o rozhovor s tebou – samé nesmysly, že jsi bůh a tak – ale usoudil jsem, že se nechceš dát rušit blábolem nějaké služky.“

„To byla chyba,“ odsekl Cortés a v hlase mu zazněl ocelový tón. „V budoucnu nech podobná rozhodnutí na mně!“

Aguilar svěsil ramena. „Ano, done Hernáne. Omlouvám se.“

„Zdá se, že mluví jazykem těch Mexiků,“ poznamenal Cortés. „Proto zjistí, jestli ho skutečně ovládá, jestli jím mluví plynně a kde se to naučila.“ Předklonil se na židli a s úředníky Mexiků,

kteří dychtivě přihlíželi, sledoval a poslouchal živý rozhovor Aguilara a Malinal, který trval několik minut.

„Tak to vysyp, chlače!“ vybafl na Aguilara, jakmile oba zmlkli. Nedokázal ovládnout netrpělivost a stoupající nadšení, jež po-
ciťoval.

„Patří k čontalským Mayům,“ informoval ho Aguilar. „Ale tvrdí, že dokonale zvládla jazyk Mexiků, který se prý nazývá nahuatl. Prý žila v hlavním městě Mexiků Tenochtitlánu pět let a naučila se ho tam.“ Aguilar sklopil oči a dodal: „Také tvrdí, že hodně ví o Mexicích, což pro vás bude mít cenu –“

„Všechno tohle jsem se mohl dozvědět už před týdnem, kdybys dělal správně svou práci...“

„Ano, done Hernáne. Mohu se jen omluvit...“

Cortés přikývl. „Dobrá, ale poučme se z toho. Do budoucna mi už budeš říkat všechno, co ti poví.“ Vstal ze židle, vyšel na sluneční světlo a začal vzrušeně přecházet sem a tam. „Vy dva budete pracovat spolu,“ přikázal Aguilarovi. „Když promluví Mexika, Malinal přeloží jeho slova do mayštiny a ty mi je přetlumočíš do kastilštiny a nic nevynecháš. Až promluví já, přeložíš to do mayštiny a Malinal to převede do nahuatlu. Pověz jí to! Řekni jí, že je to náš plán. Řekni jí, že jestli to přijme, už nebude pracovat jako služka v kuchyni. Povýšíme ji a zaujme čestné místo v našich řadách.“

„Rozhodně to přijme!“ zavrčel Puertocarrero. „Kdyby nechtěla, dám jí pořádný výprask.“

„Fuj, Alonso! To nebude nutné. Je to zjevně inteligentní žena z dobrého rodu. To vidí každý hlupák! Byl bych radši, kdyby s námi spolupracovala ráda a ze své vlastní vůle.“

Když spolu Aguilar a Malinal mluvili, Cortés je pozorně sledoval a udělalo mu radost, když uviděl, jak se široce usmála a uslyšel její smích. K čertu, na téhle dívce je něco, co ho dokáže vzít za srdce! „Co odpověděla?“ zeptal se.

„Pochopitelně souhlasí,“ odpověděl Aguilar. „Bude jí ctí sloužit vám a ve všem vám vyhovět.“

* * *

Jakmile je Malinal správně vzájemně představila, Cortés získal mnohem lepší představu, s kým má tu čest. Pichatzin patřil ke služebníkům mocného krále nebo císaře, o kterém mluví čontalští Mayové s takovou úctou a jenž se honosí titulem Nejvyšší mluvčí a jmenuje se Montezuma. Zdá se, že tenhle Montezuma vládne ohromnému území a velkému počtu lidí z nádherného hlavního města Tenochtitlánu, které se rozkládá na ostrově uprostřed jezera asi dvě stě mil od místa, kde teď Španělé táboří. Cortés nepochyboval, že musí jít o stejné zlaté město, které mu slíbil svatý Petr ve snech jako odměnu za ztrestání čontalských Mayů v Potonchanu. A sám Pichatzin se před rokem na Montezumův rozkaz stal guvernérem slušně velkého města nazvaného Cuetlaxtlán ležícího o pár kilometrů dál na jih na pobřeží, o kterém mu řekl Juan de Escalante při předchozím průzkumu. Nyní se Cortés dozvěděl, že Cuetlaxtlán byl dobyt a osídlen před více než sedmdesáti lety Montezumovým národem – proslulými Mexiky, o jejichž obrovském zlatém pokladu a dalším bohatství toho už tolik slyšel. Nicméně většina obyvatel zdejší oblasti byla poddanými jakýchsi Totonaců, kterým vládli Mexikové a oni jim platili tribut.

Pichatzin se pak přes Malinal Cortése zeptal, co tu Španělé chtějí, proč přípluli ve svých lodích přes oceán a co tu mají v plánu.

„Přišli jsme,“ lhal Cortés, „protože sláva vašeho vládce, velkého Montezumy, dosáhla až za oceán. Toužím ho spatřit a obchodovat s ním, a proto se už zakrátko vydám se svými muži do nitra vaší země a dojdu do Tenochtitlánu.“

Pichatzin odpověděl, že by to nebylo moudré bez svolení Montezumy, který velí stále armádě více než dvou set tisíc mužů. „Dovolte mi poslat zprávu mému vládci,“ požádal. Nejzdvořilejším možným způsobem, nicméně s jasně výhrůžným podtónem tak radil Cortésovi, aby držel Španěly v táboře, dokud nedostanou odpověď.

„Jestli je Tenochtitlán odtud dvě stě mil,“ namítl Cortés, „tato výměna zpráv jistě potrvá dlouho.“

„Ne tak dlouho,“ ozvala se Malinal. Mluvila teď přímo k Aguilarovi bez tlumočení od Pichatzina a vysvětlila, že Mexikové

mají skvělé silnice, po kterých se dá tato vzdálenost zvládnout za šest dní – a někdy rychlým pochodem i dřív. Nicméně zprávy cestují mnohem rychleji. Na cestách jsou v pětímílových roze-
stupech rozmístěny stanice štafetové pošty. Posel může vyběh-
nout nejvyšší rychlostí. Když se unaví, může se zastavit a předat
zprávu dalšímu běžci, který na příští stanici udělá to samé – a tak
dál. Tímto způsobem by se Pichatzinova zpráva mohla dostala
k Montezumovi velice rychle, za necelých čtyřiaadvacet hodin.

„Takže můžeme čekat odpověď za dva dny a dvě noci?“ zeptal
se Cortés.

Malinal přetlumočila jeho otázku Pichatzinovi.

„Ano,“ odpověděl. „Za dva dny a dvě noci budete mít odpo-
věd' Nejvyššího mluvčího.“

„Jestli máme čekat,“ namítl Cortés, „mí muži budou potře-
bovat jídlo, vodu a lepší přístřeší, než máme teď. Poskytněš nám
to všechno?“

„Nejvyšší mluvčí je ke svým hostům velkorysý,“ odpověděl Pi-
chatzin. „Dohlédnu na to, abyste měli všechno, co potřebujete.“

Pichatzin dostal svému slovu. Během pár hodin po jeho odcho-
du přinesly stovky nosičů obrovské množství čerstvého jídla
a pití a příslibil, že do úsvitu nového dne pošlou oddíl dělníků,
který Španělům postaví dočasné přístřešky. Do té doby zůsta-
nou v dunách v táboře, který se dá dobře bránit, i když tam
nemají pohodlí a sužují je roje drobného bodavého hmyzu.
Francisco de Mesa, prošedivělý a mimořádně schopný velitel
dělostřelců, již rozestavil děla po jeho obvodu na ochranu proti
překvapivému útoku.

Cortés usoudil, že když se to vezme kolem a kolem, věci se
mohly vyvíjet mnohem hůř.

S příchodem noci propustil kapitány a přes Puertocarrerovy
nespokojené námitky povolal Aguilara a Malinal do svého stanu
na soukromou poradu. Pokud se chce vojensky utkat s říší Me-
xiků, pak hrubá síla, díky které zvítězil v bitvách proti čontal-
ským Mayům, nebude stačit. Především potřebuje odhalit Mon-
tezumovy slabiny, má-li ho porazit – a v tom, napověděla mu
intuice, je Malinal pomoc seslaná přímo z nebes.

Pro Pepilla to byl dlouhý den, vzrušující den, který jako by vystoupil ze stránek *Amadise Waleského*, skvělého románu o dobrodružstvích a ušlechtilosti, o chrabřích rytířích a netvorech, o exotických královstvích, který měl Cortés ve své cestovní knihovně a dovolil Pepillovi, aby si ho přečetl. Mexický vyslanec a jeho svita byli tak barevní, tak barbarští ve svých pláštích ze zářivých ptačích per a čelenkách, s tyrkysově namalovanými rty, s tenkými zlatými a nefritovými tyčinkami v ušních boltcích a nosech, s podivnými zbraněmi ze dřeva, pazourku a obsidiánu a s jejich lahodným a proměnlivým jazykem připomínajícím řeku tekoucí přes oblázky a vítr ševelící ve větvích stromů, který se zdál tak nevyslovitelně cizí, dokonce ještě odlišnější než mayaština, jako kdyby šlo o tvory nepocházející z tohoto světa, ale ze zcela jiné říše. A jak bylo báječné, že ta otrokyně Malinal mluví nejen mayaštinou, ale také nahuatlem, jazykem Mexiků, a proto může pracovat spolu s Aguilarem a umožnit komunikaci mezi Cortésem a těmi nebezpečnými divochy, do jejichž země zamýšlí už brzy vstoupit.

„Můžeš odejít, chlapče,“ řekl Cortés Pepillovi, když odváděl Aguilara a Malinal do svého stanu, aby s nimi ještě hovořil dlouho do noci, a Pepillo, i když byl zvědavý, přivítal radostně chvíli volna. Chudák Melchior se stále vylízával z výprasku, který mu Vendabal uštědřil na moři, rány po bičí měl otevřené a krvavé. Od toho dne na palubě lodi se Pepillo bál o Melchiorův život. Proto se hned hlava nehlava rozběhl tmou k přístřešku za kuchyní, kde štěně schovával, sehnul se k němu a uvolnil řetěz, kterým bylo pevně připoutané. „Tak poběž, kluku,“ vyzyval ho, „trochu si zacvičíme.“

Melchior ztuhle a trochu nejistě vstal a otřel se čumákem Pepillovi o ruku. V kuchyni ho štedře krmili zbytky a nabíral na váze, ale rány ho stále bolely. Než ho Pepillo vzal do dun, aby si pes protáhl nohy, opatrně mu sundal krví ztvrdlé obvazy ze včerejška, vyčistil mu rány a jemně mu je potřel masť z vepřového sádla s příměsí léčivých bylin, kterou mu poskytl doktor La Peña, a nakonec mu dal nové obvazy.

Byla hezká bezmračná noc, hvězdy jasně zářily a měsíc – už

pomalou ubývající – ozařoval nebe bledým svitem. Od oceánu vanul slabý větřík a přinášel tiché šplouchání vln dorážejících na pláž.

Pepillo nechal Melchiora bez vodítka a kráčeli tak bok po boku, kříženec se občas zastavil, aby očichal písek nebo zvedl nohu a vymočil se na trs tuhé trávy. Než ho Vendabal zbičoval, byl pes jako nezadržitelná koule energie, nadšení a zvědavosti, ale teď se choval opatrněji a váhavěji. Ne že by se bál – Pepillo si nemyslel, že by Melchior cítil strach, jako ho cítí on – ale spíš pochopil, že svět může být krutý a zákeřný.

Po chvíli došli k okraji dun a před nimi byl jen oceán ozářený měsícem – oceán, který se táhl odtud v neporušené rozlehlosti okolo ostrovů Kuba a Hispaniola až ke břehům vzdálené Afriky a Španělska.

K Africe, odkud jeho nejlepšího přítele Melchiora přivezli jako otroka, aby zemřel v Nové zemi při poslední velké bitvě proti Mayům.

A ke Španělsku, kde se sám Pepillo narodil, ale už si na něj sotva vzpomínal, pouze matně věděl, že tam osířel, ujali se ho dominikáni a přepluli s ním přes oceán, aby tu začali nový život, jenž ho nakonec zavedl až sem na toto místo a právě teď.

Položil dlaň na Melchiorovy schlíplé uši a podrbal ho na skvrnitě hlavě – svého nového Melchiora, který mu nikdy nenahradí skvělého přítele, o něhož přišel, ale který se přesto stal jeho jediným věrným společníkem v tomto podivném a děsivém světě.

Psí uši se náhle napřímily a z hrdla se mu ozvalo hluboké zakňučení. V dále uprostřed tábora bylo jasně slyšet vrčení a štěkání dvou rvoucích se psů. Jistě jde o dva z Vendabalových bojových psů, které proti sobě poštváli v jámě vykopané jako vězení, aby na ně mohli sázet. Při takových zápasech nechali psy jen zřídkaždy zápasit na život a na smrt a Cortés to toleroval, prý ho přesvědčil Vendabalův argument, že se tím zvířata zocelují, ale ještě častěji je rozehnali bičem, než si psi stačili vážně ublížit. Koneckonců šlo o cenné a nenahraditelné zbraně a těmi by se nemělo jen tak plýtvat.

Pepillo si povzdychl. Od cesty z Potonchanu cítil, jak Venda-

bal na Melchiora stále častěji upírá pomstychtivý pohled. A Cortésovo odmítnutí předat mu psa, aby ho zařadil do své smečky, ve Vendabalovi jen posilovalo nevídaný zájem o křížence.

Jaký bude jeho nový tah v této hře?

Pepillo se otřásl a znovu si povzdychl; Melchior vycítil jeho trápení a znovu se k němu přimazlil.

KAPITOLA ŠESTÁ

V noci v pátek 23. dubna 1519

Po Cuetzpalliho odchodu z Hadího domu vydal Montezuma Teudilovi přísné rozkazy, že pokud se objeví jediné slovo o existenci bytostí s bílou kůží, musí se mu to ihned ohlásit. „Řekni mi to, i kdybych spal,“ prohlásil pevně.

Noc uběhla beze spánku, následoval den a pak znovu noc bez odpočinku a další den. Nejvyšší mluvčí cítil, že se propadá do stále hlubšího zoufalství. Zmučeně se ploužil chodbami paláce, vzdychal, zmáhala ho slabost a mumlal si pro sebe: „Co s námi bude? Kdo tohle přežije? Ach, v jiné době bych s tím bojoval, ale teď mám v srdci jen smrt! Srdce mě pálí a trpí, jako kdyby ho omývali šťávou z chilli. Kam mám jít?“

Nabídli mu jídlo, ale nedokázal ho pozřít. Nadešel čas jeho odpoledního odpočinku, ale když zavřel oči, pronásledovaly ho vidiny bílých vousatých tváří a zbraní z lesklého kovu, děsivých oblud a znovu nemohl usnout. Ponořený do temných chmur a trápení se jen porýpal ve večeri a nechal ji z většiny nedotčenou. Dokonce i ty nejdelikátnější chody, ve kterých předtím nalézal takové zalíbení, mu tentokrát nenavnadily smysly. Pak mu přinesli tabákové trubičky, ale když se nadechl kouře, přišlo mu, že cítí sirné výpary ohnivých hadů, a udělalo se mu na zvracení.

Nakonec odešel do svých komnat, kde ho uvítaly čtyři nahé dívky z jeho harému. Byly mladé a krásné, třásly se strachem z něj, jejich *tepilli* zvlhly, když se jich dotkl. Ale přesto nevyvo-

laly byť sebemenší reakci v jeho splhlém a neschopném *tepulli*. Smutný a deprimovaný je poslal pryč, rozhodnutý čelit noci o samotě.

Konečně usnul, ale přišlo mu to jen jako okamžik, než se opět vzbudil a zjistil, že nad ním stojí Teudile s lucernou. V mrtvolně propadlé majordomově tváři se zračila krajní úzkost. „Pane,“ zablekotal, „odpusťte mi, že ruším váš odpočinek, ale jen se řídím vaším rozkazem. Štafetoví poslové běželi celou noc a den a přinesli zprávu od vašeho služebníka Pichatzina, guvernéra vašeho města Cuetlaxtlánu na dobytém území vašich poddaných Toto-naců. Zdá se, že se tam včera objevily čluny těch bohů, vystoupili z nich tvorové s bílou kůží a utábořili se na břehu. Pichatzin se s nimi setkal a mluvil s nimi. Přejí si vidět vás, pane, a z toho důvodu oznámili svůj záměr vydat se do Tenochtitlánu...“

Montezuma zděšeně zasténal a sedl si vzpřímeně na posteli. Zachvátil ho takový děs, až cítil, že určitě musí zemřít hrůzou, a jen s krajním vypětím sil se dokázal vzpamatovat. „Přijď za mnou do trůnního sálu,“ řekl Teudilovi. „Prostudujeme Pichatzinovu zprávu spolu a pak se rozhodnu, co se musí udělat.“

Tozi zahalená kouzlem neviditelnosti sledovala hodiny Montezumu v jeho paláci. V noc masakru na Velké pyramidě jí přibyla do repertoáru čarodějky schopnost zesilovat strach druhých a všechny její ostatní schopnosti se tehdy také záhadně zvýšily, a tak během šedesáti dnů, které od té doby uběhly, sesílala na Montezumu strach tak často, až se ten vraždící sadista celý zhroutil, a zcela podlomila jeho vůli.

Nebylo to bez rizika.

Její přítel a spojenec Huicton, který se pohyboval ulicemi Tenochtitlánu v přestrojení za slepého žebráka (ale ve skutečnosti nebyl ani slepý, ani žebrák, ale špeh Montezumova nepřitele Ishtlila, vůdce rebelů ve vazalském státě Texcoco), ji varoval, že palác chrání mocní mágové, a když do něj vstupuje, představují pro ni velké nebezpečí. „Jestli některého z nich potkáš ve své neviditelné podobě,“ řekl jí Huicton, „mohl by tě sfouknout jako blikavý plamének lampy nebo uvěznit v nějaké čarodějné říši, ze které bys už nikdy neunikla.“

„Jejich síla se nevyrovná mojí,“ usadila ho Tozi, nevytahovala se, jen prostě vyjádřila pevnou důvěru, kterou měla ve své magické schopnosti.

Huicton se na ni nesouhlasně podíval: „Nikdy si nebud' sebou příliš jistá. V tomhle světě silných a slabých je vždy někdo silnější než my.“

A možná to, co jí ten moudrý starý špeh řekl, byla pravda, ale Tozi usoudila, že stojí za to i přes toto riziko naplnit Montezumovy noci děsivými sny a jeho dny bezejmennými hrůzami, postupně nahlodávat jeho sebevědomí a ochromit ho nejistotou. Jejím posláním bylo učinit ho slabým, váhavým a neschopným, aby nedokázal podstoupit boj, až nastane čas – jak k tomu brzy musí dojít – k návratu Quetzalcoatla, boha míru, který zahájí nový věk bez lidských obětí, bez mučení, bez otroctví, bez bolesti a bez strádání.

Nyní při své první návštěvě paláce na celých pět dnů poslouchala s rostoucím nadšením zprávy, které Montezumovi až do ložnice přinesl Teudile – zprávy považované za tak důležité, že ho probudil z mučivého spánku. Smysly se jí zbystřily, když zaslechla, jak majordomus mluví o „člunech bohů“ a o „tvorech s bílou kůží“. A když viděla Montezumovu reakci, zatímco ho krmila dalším strachem, poznala hluboko v srdci, že ten čas přišel.

Trochu později, když se Montezuma oblékl, se oba muži setkali v trůnním sále, kde zhodnotili další zprávy, o nichž Tozi doteď nevěděla, zejména o velké bitvě, která se odehrála u mayského města Potonchanu – rodiště její přítelkyně Malinal! – před necelými třiceti dny. A protože ti tvorové s bílou kůží byli ozbrojeni xiuhcoatly, ohnivými hady, typickými zbraněmi bohů, a sloužila jim – stejně jako bohům – divoká zvířata, která si ochočili, Tozi už nepochybovala, že nemůže jít o nikoho jiného než samého Quetzalcoatla a jeho božské společníky. Není divu, že zvítězili! A když porazili Maye, pak se přepravili na svých velkých člunech do Cuetlaxtlánu, kde se s nimi setkal Pichatzin.

Jako mnoho oficiálních dokumentů Mexiků i kodex obsahující Pichatzinovu zprávu byl ilustrovaný detailními obrázky,

které nyní Montezuma a Teudile pozorně studovali. A Tozi chráněná magickým kouzlem neviditelnosti si je prohlížela s nimi.

První zobrazoval vůdce *tuelů* – bohů – o jejichž totožnosti už Tozi nepochybovala. Vypadal jako člověk, velice hezký muž s bílou kůží, plnovousem a jasnými očima nestejně velikosti; na sobě měl vestu z lesklého kovu. „To musí být sám bůh Quetzalcoatl,“ vykřikl Montezuma. „Přišel, aby mi vyrval z rukou své království.“ Tozi mohla jen souhlasit. Fascinovaně hleděla na obrázek a neměla pochybnosti. Ukazoval Quetzalcoatla vracejícího se na zem, aby zahájil nový věk míru a harmonie, kdy už nebudou obětováni bohům lidé, ale jen ovoce a květiny.

Pak Teudile obrátil stránku a objevila se nová postava – žena, jejíž dlouhé černé vlasy dřív bývaly mnohem delší a jejíž krása zářila jako slunce. Tozi jen s krajním sebezapřením nezavýskla radostí, když ji poznala, protože opět nemohlo být pochyb. Malíř byl zručný a žena stojící před lidským vtělením Quetzalcoatla byla zcela zjevně Malinal...

Montezumovi podklesla čelist. „Já ji znám,“ hlesl. Vypadal omámeně, šokovaně a nedokázal od malby odtrhnout oči. „Její tvář mě pronásleduje ve snech...“

Protože ti ji dávám do snů, pomyslela si Tozi. *Protože tě nutím vidět ji stále znovu a znovu před tebou ležet na obětním kameni. Protože tě nutím vzpomínat, jak jsi ji musel propustit. Protože ona je vyvolená bohy, aby tě zničila...*

Teudile četl obrázkové písmo. „Je to žena z naší země,“ sdělil Montezumovi, který stále upřeně zíral na její portrét, jako kdyby viděl ducha. „Jmenuje se Malinal a patří k čontalským Mayům, nicméně hovoří i naším nahuatlem. Pichatzin nám oznamuje, že právě jejím prostřednictvím dokázal rozmlouvat s těmi s bílou kůží, kteří mají mezi sebou jednoho, kdo rozumí maysky.“

„Znám ji,“ opakoval Montezuma. „A ty taky, Teudile! Taky ji znáš!“

„Odpusťte, pane, ale myslím, že ne.“

Montezuma se zamračil: „Mluvíš pravdu,“ připustil. „Ten den jsem tě poslal na misi do Azcapotzalca. Kdybys tu byl, vše se mohlo vyvinout jinak. Byl to poslední rok, Teudile, rok Třináctý, rok Králíka, a tahle Malinal byla povolána, aby slou-

žila jako tlumočnice, když jsem dostal zprávu od čontalských Mayů, že se v jejich zemi objevilo mnoho bytostí s bílou kůží. Jakmile dokončila svůj úkol, tak protože šlo o citlivou záležitost, jsem samozřejmě poručil, aby byla uškrncena, ale Ahuizotl mě podvedl. Když jsem odešel, přidal ji ke svým ženám drženým v Tlatelolcu. Myslím, že ten příběh už znáš, že?“

„Ano, pane. Mrzí mě, že jsem tu nebyl, abych zastavil tu zradu a mrzkost.“

„Není to tvá chyba, Teudile. Zdá se, že ta Malinal má přízeň nebes. Čtyři měsíce poté, co Ahuizotl nesplnil můj rozkaz ji popravit – předpokládám, že se jí už nabažil – ji podstrčil pod můj nůž na obětní kámen, ale sám Kolibřík Jihu zasáhl a rozkázal ji propustit. Poslechl jsem a teď se objevila znovu jako jazyk boha Quetzalcoatla, který přišel naplnit proroctví a vzít si zpět svou říši. Cítím na sobě ruku zhouby, Teudile, a chci udělat následující. Musíš jít do Cuetzalatlánu. Vyráz hned! Nepromarni už ani chvíli. Slož hold našemu pánu, bohu Quetzalcoatlovi. Dones mu bohaté dary. A řekni mu: ‚Tvůj zástupce Montezuma mě za tebou poslal. Zde jsou dary, kterými tě vítá zpět doma v říši Mexiků.‘“

Majordomus vypadal ohromeně. „Můj pane,“ řekl. „Dovolíte mi pronést pár slov nabádajících k opatrnosti?“

K Toziinu úžasu Montezuma souhlasil: „Vždy jsi mi radil dobře, Teudile,“ řekl chabě. „Můžeš svobodně mluvit.“

„Pane, nevíme jistě, jestli jsou ti cizinci s bílou kůží bohové. Než je přivítáme v našich zemích, bylo by moudré se o nich dozvědět víc.“

„Neslyšeli jsme už dost od Cuetzpalliho přede dvěma dny? Mají ohnivé hady! Porážejí desetitisícové armády. Divoká zvířata poslouchají jejich rozkazy! Žena z naší země dvakrát unikla smrti, aby se stala jejich hlasem. Ovšemže to jsou bohové!“

„Zdá se, že jsou bohové, pane. Je *hodně pravděpodobné*, že jsou bohové. Ale ještě to není jisté. Dovolte mi k nim jít, jak jste rozkázal. Prostuduji je zblízka – co jedí, jak se oblékají, jak se chovají, jejich zbraně, ta divoká zvířata, a přinesu vám úplnou zprávu. Pak se rozhodnete...“

Montezuma dlouho mlčel. „Tak dobrá,“ souhlasil nakonec

a pomalu přikývl. „Máš pravdu.“ Znovu se sklonil nad kodex a obrátil stránku zpět, aby se podíval na bílou vousatou tvář vůdce *tuelů*. „Představ se mu, Teudile, a zjisti s naprostou jistotou, jestli je skutečně naším předkem jménem Quetzalcoatl. Naše historie říká, že byl vyhnán z této země, ale slíbil, že se on nebo jeho synové vrátí, aby zde vládli a znovu získali zlato, stříbro a drahokamy, které tu ukryli v horách. Podle legend se mají zmocnit všeho bohatství, které teď patří nám. Musíš poručit guvernérovi Cuetlaxtlánu, aby mu poskytl všechny druhy jídla, pečené ptáky a zvěřinu. Ať mu také nabídne všechny druhy chleba, které se pečou, spolu s ovocem a tykve plné čokolády. Předložte mu je, ať je se svými společníky může sníst. A velmi pozorně si všímej, jestli je bude jíst, nebo ne. Pokud sní a vypije, co mu dáte, je to jistě Quetzalcoatl, protože se tím dokáže, že zná naše jídla, že je už kdysi jedl a že se vrátil, aby si na nich znovu pochutnával. Pak mu řekni, ať mi dovolí zemřít. Řekni mu, že po mé smrti tu bude vítaný a může se ujmout svého království. Víme, že ho opustil a svěřil mým předkům, a já vždy pokládal svůj panovnický úřad jen za propůjčený. Ale ať mi dovolí dožít mé dny zde. Pak se sem může vrátit, aby se těšil tím, co je jeho.“

Následovala další dlouhá odmlka, během které mlčel i majordomus a jen s očekáváním hleděl na svého pána. Konečně Montezuma dodal: „Nepřistupuj k němu z úzkostí ani se neboj smrti z jeho rukou, protože přísahám, že budu ctít tvé děti, zahrnu je bohatstvím a učiním je členy své rady. Pokud náhodou zatouží jíst lidské maso, Teudile, a bude chtít sníst tebe, nabídni se mu jako pokrm. V takovém případě tě ujišťuji, že se postarám o tvou ženu, příbuzné a děti –“

Teudile zamžikal. „A musím se nabídnout ke snědení, pane?“ „Ano, Teudile. Je to mé přání.“

Naprosto typické pro Montezumu, pomyslela si Tozi. Ten zbabělec neváhá obětovat druhé, aby zemřeli za něj, ale třese se a brečí jako dítě pokaždé, když si jen představí, že něco hrozí jemu!

Majordomus zachoval klid. „Dobrá, pane. Jsem připravený nabídnout se... Ale když mě sní, nebudu vám moci přinést

žádnou zprávu. Mohu proto navrhnout, že si na pobřeží s sebou vezmu zajatce, obětuji je v přítomnosti těch bytostí s bílou kůží a nabídnu jim jejich maso a krev?“

Nejvyšší mluvčí se rozzářil. „Ach, ano, jistě. Výborně, Teudile. Ať je to, jak navrhuješ.“

„Nyní pokud jde o dary, pane. I kdyby byl vůdce těch cizinců bůh, nemůžeme si být jistí, že jde o Quetzalcoatla. Třeba je to pán Tezcatlipoca, kdo na sebe vzal lidskou podobu, anebo třeba Tlaloc? K mnoha ostatním štědrým darům mě proto nechte přidat z královské pokladnice i oblíbené šperky těchto bohů a uvidíme, kterým dá přednost.“

„Dobrý plán, Teudile. Radíš mi moudře.“

„A ještě jeden návrh, pane. Dovolte mi vzít s sebou i jednoho z našich velkých kouzelníků, aby cizince podrobil zkoušce...“

Montezuma se rozzářil ještě víc: „Moc dobrá rada, Teudile. S pomocí našich čarodějů poznáme, jaký druh bytostí tito cizinci doopravdy jsou.“ Tozi sledovala Nejvyššího mluvčího pozorně a všimla si, jak mu v malých těkavých očích zaplála vychytralost. „Třeba jsou to nakonec jen lidé,“ zauvažoval s novou nadějí v hlase. „Jen vousatí muži s bílou kůží... Proto si vezmi Tlilpoa, Cuappiho, vezmi si i Aztatzina a Hecateua. Ať na cizincích vyzkoušejí svá kouzla a zjistí, jestli na ně budou působit – třeba ať je uspí nebo vyděsí vizemi, anebo ať na ně sešlou škodlivý vítr nebo povolají hady, štíry, pavouky a stonožky, ať je pokoušou, nebo ať jim způsobí boláky nebo jim jinak uškodí, aby onemocněli, zemřeli nebo se vrátili tam, odkud přišli. Mezitím musíš cizincům namluvit, že jsi jim přišel pouze sloužit, ale nech naše čaroděje udělat vše, co je v jejich silách, aby je zabili!“

„Stane se, jak poručíte, pane,“ ubezpečil ho Teudile. „Hned začnu s přípravami, ale chvíli potrvá, než shromáždím čaroděje, zajatce a klenoty bohů a připravím vše na cestu.“

„Budeš pracovat celou noc, Teudile, a z města vyrazíš nejpozději v poledne... Do Cuetlaxtlánu to není moc daleko. Jak dlouho myslíš, že ti ta cesta zabere?“

„Pokud udržíme nejvyšší možné tempo, pane, věřím, že to dokážeme za pět dní a pět nocí.“

„Naši běžci zvládli stejnou cestu za jediný den a noc, Teudile! Samozřejmě chápu, že nemůžeš běžet, že tvůj doprovod musí nést mnoho zavazadel... Nicméně očekávám, že dorazíš do Cuetlaxtalánu za čtyři dny a noci, jinak tě nechám stáhnout z kůže.“

„Ano, pane.“

„Až tam dojdeš, strávíš s cizinci den a noc a zjistíš, jestli jsou to bohové, nebo lidé, pak se vrátíš sem a přineseš mi zprávu...“

„Vše vykonám podle vašeho rozkazu, pane.“

Majordomus už couval z trůnního sálu, při každém kroku se klaněl, drahokamy na jeho hvězdami pokrytém rouchu dřely o podlahu, když ho Montezuma zastavil zdviženým prstem. „Ještě jedna věc, Teudile,“ dodal. „Pokud se někomu ve městě donese byť jen slovo o vítězství cizinců u Potonchanu, o jejich přítomnosti v Cuetlaxtlánu nebo o tvé misi s cílem zjistit pravdu o nich, třeba i těm nejvýše postaveným v říši, pak tě pohrbím zde pod palácem, tvá žena, děti, rodiče a všichni příbuzní budou popraveni a tvůj dům zbořen do základů.“

„Jak poroučíte, pane,“ hlesl Teudile a v obličeji celý zpope-lavěl.

Tozi ho tichá a neviditelná následovala z trůnního sálu a pospíchala na místo, kde ji očekával její přítel Huicton.

Jejich úkolem teď bylo veřejně odhalit to, co chtěl Montezuma uchovat v tajnosti.

KAPITOLA SEDMÁ

Odpoledne v pondělí 26. dubna 1519

Kdyby to Shikotenka, válečný král Tlaxcalů, neviděl na vlastní oči, nikdy by tomu neuvěřil. Malá armáda vousatých mužů s bílou kůží rozbila tábor v dunách tři míle severně od pobřežního města Mexiků Cuetlaxtlánu – právě toho, které sem přišel prozkoumat a které hodlal brzy zničit.

„Ve jménu bohů, co jsou zač?“ zamumlal ostrozraký Chipahua, který ležel vedle něj, kryly je dlouhé trsy pískomilné trávy. Zíral na vzdálené cizince s užasle otevřenou pusou a odhaloval tak nepravdivé mezery v předních zubech, kam ho přede dvěma měsíci zasáhl mexický válečný kyj.

„Že by sami bohové?“ podivil se Ilhuicamina, jehož obličej také nesl stopy dřívějšího střetu s nepřítelem – v jeho případě širokou vystouplou jizvu, kam ho trefil *macuahuitl*, nejodpornější část zranění zakrýval umělý nos vyrobený z malých nefritových destiček.

„A co je támhleto?“ zeptal se Acolmiztli, dvačtyřicetiletý štíhlý muž s hrozivým vzhledem, nejstarší v jednotce, ale jeden z nejudatnějších válečníků, které Tlaxcalové kdy měli. Ukazoval na smečku podivných zvířat vysokých jako dům, která se právě vynořila za dunou. Spodní částí těl trochu připomínala jeleny, i když byla mnohem větší než jakýkoli jelen, kterého kdy Shikotenka lovil. Ale ze hřbetu jim vyrůstala horní část těla těch vousatých mužů s bílou kůží! Jak se tohle dá vysvětlit? Možná jen sedí na jelenech? Anebo jde o nějaké naprosto neznámé

zkřížené bytosti? V tento den zázraků a divů se všechno zdálo možné.

Další podivností bylo, že muži, kteří stáli na nohách na zemi, přičemž někteří pilně plnili různé úkoly a jiní se jen tak poflakovali kolem, měli na sobě lesklé a zářivé stříbro, které zachycovalo a odráželo sluneční paprsky! A totéž i ta ohromující lidozvířata, která se náhle dala do běhu, zaútočila na velkou dunu a zmizela za ní směrem k pláži.

„Mají na sobě nějakou kovovou zbroj,“ poznamenal Strom. Velký muž měl širokou, jindy flegmatickou tvář staženou do bojovného úšklebku, napůl se pozvedl, potřásl masivní hlavou, až mu dlouhé spletené vlasy spadly na mocná ramena. „Říkám, abysme jednoho nebo dva z nich zajali a zjistili, co je to za bytosti a jestli umějí bojovat.“

„Nebud' tak netrpělivý,“ zasyčel Shikotenka a stáhl přítele zpět. „Chci je ještě den dva pozorovat, dozvědět se o nich víc a podívat se, jak se k nim chovají Mexikové...“

„Ti jim přímo líbají zadky,“ konstatoval suše Chipahua. „Stačí se podívat támhle!“ Ukázal na místo mezi dvěma dunami, kde oddíly totonackých dělníků a tesařů pod bdělým dozorem ozbrojených mexických dozorců stavěli dřevěné baráky. Zvuky kladiv a pil k nim slabě doléhaly ranním vzduchem a vládlo tam ovzduší řemeslné činorodosti. Mnoho vousatých bílých mužů – pokud to skutečně byli lidé – postávalo kolem a sledovalo práci, zjevně byli v dobrých vztazích s mexickými dozorci. Po krátké chvíli se objevil dlouhý zástup totonackých nosičů s koši s jídlem na hlavách, které tam donesli, jako by šlo o posvátné oběti.

„Zajišťují jim bydlení,“ řekl Chipahua, „dávají jídlo, slouží jim jejich vlastní totonačtí vazalové... Zkrátka se k nim chovají jako ke králům.“

„Nebo jako k bohům,“ nadhodil Ilhuicamina.

Shikotenka dlouho a usilovně přemýšlel. Před měsícem za ním v Tlaxcale přišel mazaný starý Huicton, špeh a vyslanec texcotského vůdce rebelů Ishtila, a nabídl mu spojenectví proti Mexikům. Shikotenka jeho nabídku odmítl s tím, že právě zničil celou armádu Mexiků o více než třiceti tisících mužích, takže ho Montezuma nejspíš hodně dlouho nechá na pokoji. Huicton

však nesouhlasil: „Moc mě to mrzí, ale musím tě informovat, že tvé vítězství neznamena konec boje. Ve hře je další síla, o které možná ani nevíš, ale mám důvod věřit, že kvůli ní budete v příštích měsících ty a tvoji lidé čelit více – ne méně – útokům Mexiků. A totéž bude bohužel platit i pro Ishtlilův lid a mnoho dalších. Takže i přes tvůj chvályhodně hrdý a nezávislý postoj je pravda, že ještě nikdy nenastala tak příznivá chvíle a spojení by pro Tlaxcaly nikdy nebylo tak výhodné a cenné jako dnes...”

Huicton se pak pustil do – hodně dlouhého! – vyprávění neuvěřitelné historky. Zdálo se, že Montezuma je přesvědčený, že vousatý bůh s bílou kůží Quetzalcoatl, legendární Opeřený had, se vrátil přes moře, aby ho svrhl a zakázal posvátný kult uctívající válečného boha Mexiků Kolibříka Jihu. Nejen proto, že letos je rok První, rok Rákosu, ve kterém se podle dávných proroctví Quetzalcoatl *má* vrátit. Daleko zlověstnější je, že se – před pár měsíci – objevila mezi čontalskými Mayi na Yucatánu malá skupinka vousatých cizinců s bílou kůží a měli zbraně a ostatní atributy Quetzalcoatlových legendárních polobohů. Mayové je s velkými ztrátami zahnali, ale zdálo se, že je Montezuma přesvědčený, že se vrátí ve větším počtu a vedení samým Quetzalcoatlem. Nejvyšší mluvčí se proto cele soustředil na získávání zajatkyň – z nějakého důvodu jen čistých neposkvrněných panen –, které budou nabídnuty na velkolepé slavnosti jako lidské oběti k nasycení a potěše Kolibříka Jihu, což by boha války přesvědčilo, aby bojoval po boku Mexiků a pomohl jim porazit Quetzalcoatla.

Ačkoli Shikotenka nemohl pochopit ten zvláštní zájem o ženské panenské oběti, musel připustit, že na Huictonově historce přece jen něco je. I on zaslechl pověsti o vousatých cizincích s bílou kůží, kteří byli spatřeni na velkých člunech u břehů Mexika, ale odmítal uvěřit, že existuje bůh jako Quetzalcoatl nebo že se tento bůh vrátí.

„Se vší úctou, králi Shikotenko,“ namítl Huicton, „ale tady vůbec nejde o to, čemu věříš nebo nevěříš ty. Záleží jen na tom, čemu věří Montezuma. A ten je pochopitelně šílený, což přece víš – tak mi, prosím, dovol ujistit tě, že skutečně naprosto věří

a v hloubi svého černého a pomateného srdce se děsí, že návrat Quetzalcoatla je na dosah. A nedovolí, aby mu cokoli stálo v cestě; obětuje tisíce panen, desetitisíce, pokud je dokáže najít – Tlaxcalek, Totonaček, odbojných Texcocanek a všech ostatních, které se mu dostanou do rukou – jen aby tomu zabránil. A z tohoto důvodu tě vyzývám, než dojde k dalším žalostným ztrátám a strádání, abys přijal spojenectví, které ti nabízí můj pán Ishtlil. Spoj s ním své síly a srazte Montezumu na kolena.“

„Řekni vládci Ishtlilovi,“ odpověděl Shikotenka, „že jsem mu za jeho nabídku vděčný a že ho pokládám za nepřítele svého nepřítele, a tudíž za svého přítele. Nicméně my Tlaxcalové jsme vždy kráčeli vlastní cestou a neuchylovali se ke spojenectví ani intrikám. Proto budeme pokračovat v boji proti Montezumovi každý na vlastní pěst – Ishtlilovi Texcocové svým způsobem a my Tlaxcalové svým – a donutíme tak toho šílence rozdělit síly a válčit na dvou frontách. A pokud při nás budou stát bohové, on padne.“

Bylo to sice hrdé vyhlášení tlaxcalské nezávislosti, leč Shikotenka měl za poslední měsíc důvod o tom hluboce přemýšlet. Huictonovo varování se totiž ukázalo až neuvěřitelně přesné. Pravda, Shikotenka zničil jednu z armád Mexiků skládající se ze čtyř kompletních regimentů, ale pět dalších ve stejném počtu, tedy dvacet regimentů – celkem sto šedesát tisíc mužů – zůstávalo v poli a zdálo se, že alespoň jedna z těchto armád dostala speciální úkol zajmout panny pro oběti, přesně jak předpověděl Huicton.

A také měl pravdu ohledně výpadů proti Tlaxcale. Rozhodně neustaly, naopak zintenzivněly. Proto Shikotenka vymyslel plán, že napadne a zničí pobřežní město Cuetlaxtlán, aby vyvolal zmatek a přinutil Montezumu stáhnout vojska od tlaxcalské vysočiny. Tato výspa říše Mexiků, tak důležitá pro výnosný obchod s Yucatánem, byla před nějakými sedmdesáti lety dobyta Totonacy; sami Totonacové však nyní byli vazaly Mexiků. Shikotenka soudil, že když se zmocní Cuetlaxtlánu a zmasakruje mexické osadníky, mohlo by se mu podařit přesvědčit Totonacy, aby povstali proti svým pánům.

Proto byl teď zde se čtyřmi nejspolehlivějšími veliteli na průzkumné misi, aby vypracovali plán masivního útoku. Ale místo toho tu našel válečný tábor bílých vousatých cizinců oblečených do kovové zbroje a doprovázených podivnými zvířaty, jak je pokorně obsluhují totوناčtí vazalové Mexiků – a zjevně na rozkaz Mexiků –, jako by to byli sami bohové!

Takže, ano, Huicton měl pravdu, nejen když předpověděl, že Shikotenkovo velké vítězství z předminulého měsíce neukončí tažení Mexiků za posvátnými oběťmi, ale – až děsivě – se zdálo, že se nemýlil ani s návratem Quetzalcoatl a či nějakých bytostí, které vypadají jako Quetzalcoatl.

Ale i tak to bylo krajně podivné! Quetzalcoatl měl být nepřítelem Montezumy a také zlého boha Kolibříka Jihu, kterému Montezuma slouží. Takže jestli tito cizinci mají něco společného s Quetzalcoatlem, tak proč je Mexikové hostí a poskytují jim přístřeší a proč by vůbec měli bohové tábořit v těchto nezdravých, větrných a hmyzem zamořených dunách?

Celá tato situace byla hádanka zabalená do záhady omotané kolem hlavolamu.

„Chci jednoho chytit,“ opakoval tvrdohlavě Strom. „Dnes v noci chci jednoho chytit a zabít.“

Shikotenka to zvážil.

Možná má Strom pravdu. Když se střetnete s něčím, čemu nerozumíte, nejlepší je dostat se k tomu co nejblíž.

Tak totiž vyjde najevo pravda.

KAPITOLA OSMÁ

V noci v pondělí 26. dubna 1519

Pepillo ukázal na sebe. „Jsem kluk,“ řekl. Ukázal znovu – „kluk“. Ukázal na Malinal: „Ty jsi žena.“ Rozpřáhl ruce a vyčkávavě se na ni zadíval.

Ted' byla na řadě Malinal. Ukázala na sebe: „*Ne cihuatzintli*.“ Ukázala na Pepilla: „*Titelpochontli*.“ Pak něžnějším tónem dodala: „*Noquichpiltzin*,“ což znamenalo nejen „ty jsi kluk“, ale spíš, jako když matka oslovuje své dítě, „můj milovaný chlapec“. Je tak sladký, nevinný a osamělý, cítila vůči němu lítost a porozumění, když včera zjistila, že ztratil nejbližšího společníka v bitvě u Potonchanu, přítele jménem Melchior, po kterém pak pojmenoval svého psího mazlíčka.

Pepillo pak ukázal vzhůru a řekl: „Nebe.“

Malinal vzhlédla a zarazila se – myslí nebe? Udělala oběma rukama zahrnující gesto směrem k obloze, tázavě vytáhla obočí a řekla: „*Ilhuicac*?“ Anebo třeba myslí některou konkrétní hvězdu? Vybrala si jednu z nejjasnějších, ukázala na ni tak, aby se zorientoval, a řekla: „*Citlalin*.“

Pepillo přikývl, okamžitě pochopil rozdíl, ukázal na tutéž hvězdu a řekl „hvězda“, pak napodobil její všeobsahující gesto a zopakoval slovo „nebe“.

Byla bezmračná noc a seděli spolu sami v záři lucerny před kuchyní, poté co naservírovali večeři a všichni muži odešli. Malinal už nepracovala v kuchyni, Cortés poručil chlapci, ať ji učí kastilštinu – a ona ho měla naopak naučit nahuatl – a Pepillo

vybral toto místo pro jejich vyučovací hodiny, protože mohl být nablízku milovanému Melchiorovi. Caudillo – ten titul označoval vojenského velitele, jak se Malinal rychle naučila – byl zjevně muž, který chápe moc jazyka, a ona byla šťastná, že jmenoval jejím instruktorem své mladé páže místo závistivého hada Aguilara, se kterým musela den co den spolupracovat.

Mezi španělským táborem a Cuetlaxtlánem neustále přebíhaly sem a tam delegace mexických úředníků. Jejich úkolem bylo tlumočit stále další Cortésovy požadavky na více jídla, více čerstvé vody, víc nosičů, řemeslníků, tesařů, sexuálních otrokyň – více všeho! – zoufalému a přetíženému guvernéru Pichatzinovi a běhat zpět s Pichatzinovými odpověďmi. Obvykle zněly kladně, ale vždy s připomínkami, námitkami, výmluvami a vytáčkami. Takže šlo o únavný a časově náročný úkol. Malinal nejprve vyslechla Aguilara a jeho překlad caudillových slov do mayštiny, pak to musela přetlumočit do nahuatl a sdělit mexickým vyslancům a poté zase bylo třeba přeložit slova vyslanců do mayštiny, aby je Aguilar mohl převést do kastilštiny a tlumočit Cortésovi.

A navíc vše komplikovala Aguilarova žárlivost. Jeho zášť kvůli privilegiovanému postavení, které Cortés poskytl Malinal, ho dováděla k tomu – jak si začala uvědomovat –, že záměrně překládala s chybami, které vyvolávaly zmatky a nedorozumění, jež pak vytrvale sváděl na ni. Jelikož jí caudillo dál věnoval svou přízeň, těšilo ji pomyšlení, že prohlédl Aguilarovu lest, ale i tak to pro ni bylo nepříjemné a znamenalo to, že musí být neustále ve střehu. Jak by bylo všechno jednodušší, kdyby se povedlo Aguilara nějak odstranit z cesty!

Naštěstí měla Malinal nadání na jazyky a všemu se učila rychle. I její přežití a úspěchy během let strávených mezi Mexiky závisely na těchto dovednostech přinejmenším tolik jako na její sexuální zručnosti. Zjistila, že se jí kastilština učí snadno, i když dnes v noci šlo teprve o druhou formální lekci. Pochopitelně od chvíle, kdy ji po bitvě u Potonchanu předali jako otrokyni spolu s ostatními ženami, využívala každou příležitost, aby se naučila co nejvíc, a vždy pozorně naslouchala, sledovala a učila se jednotlivá slova a úryvky rozhovorů. A nyní v nové roli tlumočnice jí každá minuta každého dne nabízí nové příležitosti, když

zápasí s Aguilarovými úskoky a dává dobrý pozor na slova, která si vyměňuje s Cortésem. Je úžasné, jak neustálé nebezpečí a nejistota dokážou zbystřit mysl, ale Malinal vkládala velké naděje do toho, že její práce s Pepillem ji ještě rychleji zasvěťtí do tohoto nového jazyka, a těšil ji pokrok, který udělala od první lekce včera večer.

Pomáhala jí Pepillova dobrá povaha a také skutečnost, že se od ní toužil naučit nahuatl stejně dychtivě jako ona od něj kastilštinu. A tak se do toho oba pustili s velkým nadšením, jako kdyby šlo o nějakou hru, spíše o zábavu než o práci, a dokonce se spolu dokázali i zasmát.

Ale veselí a potěšení jim kalil hluboký smutek, který Malinal vycítila z Pepilla. Stejně jako její přítelkyně Tozi, která je ve stejném věku, ne víc než patnáct let pod sluncem, se zdálo, že už i on viděl příliš mnoho krutostí světa a předčasně dospěl. A stejně jako Tozi má dobré srdce a ušlechtilou duši. Avšak na rozdíl od Tozi tento chlapec neovládá magické síly, nemá nutkavé poslání ani žízeň po pomstě. Je jen laskavý, slušný a dobrý – a poškozený. A možná ještě důležitější roli než učitele jazyka sehrál v jejím životě tím, že jí dal jinou lekci, totiž že tito Španělé přes veškerou úžasnou moc jsou naprosto stejní jako jiní lidé – zranitelní, toužící po lásce, a dokonce svým vlastním způsobem i schopní ji dávat.

„Puertocarrero,“ vyhrkl náhle Pepillo.

Malinal vzhlédla. Nesnášela toho hrubého barbarského a páchnoucího tvora, kterému ji Cortés věnoval jako sexuální otrokyni.

Pepillo ještě něco dodal, krátký proud neznámých slov, jejichž význam Malinal nezachytila. Nechápatě na něj pohlédla.

„Puertocarrero,“ zopakoval a současně udělal štítivý výraz, jako kdyby ucítil něco smrdutého, a vtom mu porozuměla. Pepillo se jí snaží říct, že ví, jak nemá ráda Puertocarrera. Znovu zopakoval slova: „Nemáš ho ráda, co?“

„Ne,“ odpověděla zajímavou kastilštinou. „Nemá ráda. Nemá ráda Puertocarrera.“

Mnohem později, když Malinal odešla s úšklebkem k Puertocarrerově chýši, Pepillo odvázel Melchiora a zamířil s ním ko-

lem stráží do dun. Potěšilo ho, jak mladý kříženec rychle překonal následky výprasku, který mu Vendabal uštědřil před šesti dny, jak ze sebe setřásl ztuhlost z ran, nabral síly a den za dnem se vracel k tradiční rozjařené náladě.

Pepillo si často přál, aby byl také psem, mohl by žít jen pro přítomný okamžik, okamžitě by na všechno reagoval a rychle zapomínal na bolest a trápení, bohužel to však neměl tak snadné. Nejhorší bylo, že nedokázal zapomenout – pochopitelně si přísahal, že *nikdy* nezapomene – na Melchiora, svého nejlepšího a jediného přítele. A také nemohl vypudit z paměti, jak spolu v lese na ostrově Cozumel sledovali zlého a vraždícího pátera Gaspara Muñoze, ani co se odehrálo pak – jejich zajetí, málem smrt a v poslední chvíli záchrana Bernalem Díazem, Francisem Mibiercasem a Alonsem de la Sernou. Pepillo se otrásl, když se mu do mysli nečekaně vkradly další nepříjemné výjevy – mačeta v jeho ruce se zasekává do Muñozovy lebky, jeho úloha při odklizení mnichova těla a o měsíc později zoufalý boj na temeni velké pyramidy v Potonchanu, dlouhovlasý mayský válečník, který se rozkročil nad Melchiorem a zuřivě ho bodá pazourkovým nožem, Melchiorova smrt o pár hodin později, jeho pohřeb a konečně laskavý dárek od Bernala Díaze, štěně-kříženec – nový Melchior, který teď někde nadšeně prozkoumává duny.

Pepillo došel na své obvyklé místo s vyhlídkou na moře. Posadil se, aby mohl pozorovat světla hvězd a ubývajícího měsíce, jak se odrážejí na vodě, a poslouchat tiché šplouchání vln na pláži dole; cítil ve vlasech chladivý jižní větřík. Melchior odbíhal každou noc stále dál a dál, ale dřív nebo později se vždy vrátil, vynořil se ze tmy jako duch a Pepillo na něj spokojeně čekal, přemýšlel a nořil se do vzpomínek.

Obešli tábor velkým obloukem na sever a teď se k němu blížili po pláži, ve tmě se pohybovali tiše jako přízraky. Shikotenka zvolil tuto cestu, protože od jihu vanul slabý větřík, který by mohl zanést jejich pach k těm podivným zvířatům připomínajícím jeleny, na nichž někteří z bílých mužů jezdili. Možnost, že ti tvorové mohou být hybridi, již zavrhl, když zahlédli několik

bělokožců sesedat z jejich hřbetů, stále však byla na místě mimořádná opatrnost, dokud lépe neporozumějí podstatě cizinců a jejich zvířat.

Shikotenka je vedl z pláže vzhůru dunami po svahu. Stejně jako on byli i jeho muži zkušení noční bojovníci; temnota pro ně neskrývala žádné hrůzy. Společně už bojovali tolikrát, že nepotřebovali nic plánovat ani spolu mluvit – každý pohyb, každá akce se pro ně stala druhou přirozeností a byla tak perfektně sladěná, že jednali spíš jako jediný tvor vedený jednomyslným záměrem než jako pět různých mužů.

Poblíž vrcholku duny si něčeho všimli. Shikotenka náhle zpozorněl a natáhl ruku dozadu, aby se dotkl Acolmiztliho hned za sebou, a celá skupinka se vzápětí neslyšně zastavila.

Někdo tam byl, ani ne deset kroků nad nimi.

Jeden z bělokožců seděl sám a díval se na moře.

Shikotenka si položil prst na rty. *Tiše! Tiše!* Pak pokynul Acolmiztlimu – *běž tudy a obejdi ho* – a Ilhuicaminovi – *běž tudy na druhou stranu a obejdi ho*. Chipahuovi a Stromovi jednoduše ukázal: *pojdte za mnou*.

Nikdo nezaváhal. Acolmiztli a Ilhuicamina zmizeli v temnotě nalevo a napravo. Shikotenka počítal *jedna...dvě...tři...čtyři...pět...* a pak rychle vyrazil posledních několik kroků na vrchol duny, srazil nic netušícího bělokožce, který seděl nahoře, převrátil ho na záda a nechal na Stromovi, ať mu přitiskne obrovskou dlaň na ústa, aby nemohl vykřiknout na poplach. Odehrálo se to během několika vteřin, takže na Chipahuu, Acolmiztliho a Ilhuicamina zbylo jen držet hlídku.

Ticho... všude ticho. Shikotenka v duchu napočítal do sta. Neobjevil se žádný další bělokožec, ale díky dlouhému výcviku nikdo během té doby neřekl ani slovo. Strom, který stále držel dlaň na ústech vzpírajícího se zajatce, promluvil jako první. „Tak tohle rozhodně nejsou bohové!“ zašeptal. „Odvedeme toho parchanta tak míli dvě stranou a podíváme se, jestli umí bojovat.“

KAPITOLA DEVÁTÁ

V noci v pondělí 26. dubna 1519

Tozi a Huicton před odchodem z Tenochtitlánu vyhledali všechny členy své různorodé tlupy žebráků, rebelů, zlodějů, hlídek a špehů, aby obešli město a našeptali do uší jistých důvěryhodnějších členů mexické společnosti – lidí, které si Huicton získal a kteří rovněž tajně podporovali vzpouru. A všechny je informovali o velkolepém vítězství vousatých cizinců s bílou kůží nad čontalskými Mayi v Potonchanu a o příjezdu cizinců do Cuetlaxtlánu a poručili jim, ať rozšíří zvěst, že se vrátil Quetzalcoatl, aby svrhl Montezumu a zahájil nový věk. Teprve pak se vydali na cestu dlouhou dvě noci a takřka tři dny, která je přivedla do tábora Huictonova patrona Ishtlila, vůdce rebelů vazalského státu Mexiků Texcoca. Když se objevili v táboře, museli projít zdoluhavým výslechem úředníků a tělesných strážců, než je konečně odvedli do Ishtlilova velitelského stanu, vysoko se tyčící stavby z bílé látky z agávových vláken napnuté na konstrukci z velkých tyčí, vybaveného rohožemi, židlemi a stolky s poházenými mapami a osvětleného blikotavými loučemi.

Loni po smrti texcocského krále Nezy Montezuma zasáhl do následnictví a dosadil na texcocský trůn Nezova povolného a podlézavého mladšího syna Cacamu místo nezávislého a svoobodomyslného staršího Ishtlila. Montezuma, zvyklý, že je vždy po jeho, předpokládal, že Ishtlil prostě jen přijme jeho rozhodnutí, ale ten se místo toho zmocnil vlády v texcocských horských provinciích a vzbouřil se, zanechal tak v Cacamových ru-

kách pouze samo jezerní město Texcoco a jeho údolní provincie.

Huicton předtím pracoval jako špeh pro mazaného starého Nezu, který měl svou hlavu; po Nezově smrti, když viděl, jaký je Cacama slaboch, slíbil věrnost Ishtlilovi. A od té doby Ishtlil vedl krvavou válku proti silám Cacamy a Montezumy a stále víc využíval Huictona nejen jako šéfa špionáže v Tenochtitlánu, ale také jako vyslance při tajných jednáních s Tlaxcaly a dalšími, kdo trpěli pod tyranií Mexiků. Nyní, s Tozi usazenou na rohoži po jeho boku, ji Huicton nejprve vychválil jako svého nejlepšího špeha, protože jako jediná dokázala proniknout do Montezumovy blízkosti, a pak pomalu a opatrně nastínil svému pánovi zprávy, které shromáždila o cizincích s rysy *tuelů* – bohů.

Ishtlil byl velký snědý muž s hrubými rysy, huňatým obočím, velkým křivým nosem, který si zlomil před lety v nějaké bitvě, a měl hustou hřívu černých mastných vlasů stažených do copu. Bylo mu asi čtyřicet a vypadal spíš na prostého farmáře, čemuž odpovídaly i obrovské mozolnaté ruce, ale hlas a povýšené způsoby patřily aristokratovi a jeho vychytralým, hluboko zapadlým očím zřejmě nic neuniklo. A teď ty oči obrátil k Tozi: „To jsou zajímavé informace, děvče, ale proč si jsi tak jistá, že ti bílí cizinci jsou *tuelové*?“

Huicton pocítil hrdost, když viděl, jak Tozi snesla jeho pohled. „Pichatzinův posel,“ odpověděla, „přinesl Montezumovi písemnou zprávu o mém setkání s těmi ‚cizinci‘.“ *Svatá dobroto, pomyslel si Huicton, ta holka si dovoluje mluvit ironicky?* „A obrázky namaloval Pichatzinův osobní malíř,“ navázala Tozi, „který je pořídil přímo při setkání s ‚cizinci‘.“ *Zase ta ironie.* „Dokázala jsem si je prohlédnout Montezumovi přes rameno,“ pokračovala a vyšpulila spodní ret, což u ní byla známka umanutosti, kterou Huicton znal až příliš dobře, „a viděla jsem, že ti ‚cizinci‘, které malíř namaloval, jsou *tuelové*. Jejich vůdce vypadá jako člověk, ale má bílou kůži a vousy, přesně jak všechny naše legendy popisují boha Quetzalcoatla. Nosí kazajku ze zářivého kovu. A je i se svými společníky ozbrojený ohnivými hady a dalšími božskými zbraněmi.“

„A co Montezuma?“ pobídl ji Ishtlil. „Jak na tu zprávu zareagoval?“

„Se zděšením, vznešený Ishtlile. Když se podíval na obrázek vúdce, přiznal pravdu. To musí být sám bůh Quetzalcoatl,“ vykřikl. „Přišel, aby mi vyrval z rukou své království.“

Ishtlil náhle vyskočil na nohy, jediným krokem přešel k Tozi a sklonil se k ní. „Jestli mi říkáš pravdu,“ prohlásil, „tak můj a Quetzalcoatlův cíl jsou stejné a měl bych se s ním snažit spojit síly. Ale jak mám vědět, že mi říkáš pravdu? Jak mám vědět, že sis všechno jen nevymyslela, abys na mě udělala dojem? Nebo mě dokonce obelhala? Co když pracuješ pro Montezumu? Jak to mám vědět? Ha? Jak to mám vědět?“

„Moje Tozi vždy mluví pravdu,“ ozval se Huicton, „a nikdo nechová k Montezumovi větší nenávisť než ona. Nic si nevymýšlí.“

„Jestli se mám v politice spolehnout na její slovo, musím si být jistý,“ zavrčel Ishtlil. „Ale jak si mohu být jistý, že tohle pískle dokázalo špehovat Montezumu, jak tvrdí?“ Zabodl zrak do Tozi: „No, dítě? Jak to mám vědět? Krmíš mě tu historkou přitaženou za vlasy. Vážně čekáš, že ti uvěřím, že ses dokázala dostat k Nejvyššímu mluvčímu tak blízko, aby sis mohla prohlížet obrázky přes jeho rameno, a on si ani nevšiml, že tam jsi?“

Huicton se znepokojeně ošil. „Už jsem vám vysvětlil dřív, pane, že to děvče má zvláštní schopnosti.“

„Ha! Zvláštní schopnosti! Každý může tvrdit, že má zvláštní schopnosti. Potřebuji důkaz.“

Huicton pohlédl na Tozi a tázavě zvedl obočí. „Byla bys ochotná ukázat vládci Ishtlilovi, co dokážeš, má drahá?“

„A co myslíš?“ zašeptala Tozi.

„Udělej se neviditelnou. Pak ti uvěřím.“

„Nejsem žádná pouťová atrakce, abych se tu předváděla,“ zasyčela Tozi. „Jsem čarodějka.“

„Čarodějka?“ opáčil Ishtlil a pozvedl hlas. „Ta holka je čarodějka?“

„Má zvláštní schopnosti,“ zopakoval Huicton. Jejich setkání začalo nabývat nebezpečný směr. Ishtlil byl dobrý muž – svým způsobem mnohem lepší než jeho bratr Cacama –, ale byl i silně pověřivý a sdílel obecné předsudky vůči čarodějkám, které dovedly Tozi do výkrmné ohrady v Tenochtitlánu a málem

i k obětování rukou Montezumy. Ženy a dívky podezřelé z čarodějnictví Texcocové nabízeli k obětování stejně často jako Mexikové.

„Nedejte na to pošetilé dítě,“ prohlásil Huicton. „Představuje si, že je čarodějka, ale pravda je, že jí byl dán dar od bohů a ten dar nám pomůže ve válce proti Montezumovi.“

Ishtlil začal přecházet ve velitelském stanu sem a tam, velké plochy na jeho výrazném obličeji blikotavé světlo loučí změnilo hrou stínů v propadlé jámy. „Tak mi ukaž ten dar!“ zaburácel. „Ukaž mi ho! Sám se pak rozhodnu, jestli je skutečně jen pošetilm děckem, v tom případě bych byl blázen, kdybych jí věřil, nebo jestli je čarodějka či lhářka, anebo má dar od bohů, jak tvrdíš.“

Huicton štouchl do Tozi. „Teď by byla vhodná chvíle, abys zmizela, Tozi.“

„No, ale co když se mi nechce?“

„Pak nás oba dostaneš do pořádného maléru.“

Tozi pokrčila rameny a začala potichu prozpěvovat – nejdřív téměř neslyšně, ale píseň nabírala na výšce tónu i na síle, až její zpěv zněl skoro jako vrčení, zuřivé a divoké. Na Ishtlilově hrubé tváři se nejdřív rozhostil výraz překvapení, pak strachu a nakonec – k Huictonově úžasu – krajní hrůzy. Znal Texcoca už od malého chlapce a ještě nikdy nezažil, že by se bál. Nyní však Ishtlil zalapal po dechu, padl na kolena a vytřeštěnýma očima zíral do prázdna.

„Tozi!“ vyhrkl Huicton, „co to ve jménu všech bohů vyvádíš?“

„Ukazuju mocnému Ishtlilovi, co dokážu, jak jsi mě žádal.“

„Žádal jsem tě, aby ses udělala neviditelnou.“

„Ale umím toho ještě mnohem víc,“ usmála se Tozi a byl to úsměv lebký, úsměv samotné smrti. „Ishtlil tě vyděsil svými hrozbami. Zkusil vyděsit i mě... Tak mu dávám poznat, co je strach.“

„Ale on nám nevyhrožoval...“

„Ano, vyhrožoval. Řekl, že se chce rozhodnout, jestli jsem čarodějka. A ty ses bál, co by se mohlo stát, kdyby se rozhodl, že jsem –“

Ishtlil se teď držel za hrdlo a vydával děsivé zvuky, jak lapal po dechu a dusil se.

„Dost!“ poručil Huicton. „Okamžitě přestaň, Tozi. Ještě chvíli a vtrhnou sem jeho strážé a zmasakrují nás.“

„Mě ne,“ odsekla Tozi. Oči jí zlomyslně zablýskaly. „Mě nechytí. Umím se udělat neviditelnou, vzpomínáš?“

Huicton upřel na svou malou chráněnkou dlouhý pronikavý pohled – kde je ta holčička, kterou před tolika roky zachránil před davem? Co se z ní stalo? Sotva ji poznával. „Nech Ishtlila být, Tozi! Okamžitě ho propusť, než bude pozdě. Nařizuji ti to.“

„Ty mi to *nařizuješ*?“

„Žádám tě o to. Prosím tě! Nech ho být.“

„Tak dobře,“ ušklíbla se Tozi. „Udělám to.“ Zašeptala proud slov v jakémsi podivném jazyce, který Huicton ještě nikdy neslyšel, sevřela ruce do pěstí a zase je rozevřela, natáhla prsty k Ishtlilovi a náhle byl vůdce texcocských rebelů volný. Přepadl dopředu, obličej si položil na bohatě vyšívaný koberec pokrývající podlahu velitelského stanu, z ochablých rtů mu kapaly sliny, hrud' se mu namáhavě zdvihala, jako by běžel dlouhý závod, přerývaně a sípavě dýchal. Konečně, stále ještě na kolenou, znovu napřímil trup a upřeně se zahleděl na Tozi. „Ty...“ zachrčel. „Ty...“

Huicton přesně věděl, co teď přijde.

Tozi jen se slabým zachvěním vzduchu zmizela.

KAPITOLA DESÁTÁ

V noci v pondělí 26. dubna 1519

Pedro de Alvarado kráčel v dunách jen na pár dostřelů kuší od tábora, měl se tu tajně sejít se dvěma vůdci velázquezitů – tuto přezdívkou dali s Cortésem velké a mocné frakci mezi conquistadory –, kteří zůstali věrní Diegu de Velázquezovi, guvernérovi Kuby.

„Jistě chápete, done Pedro, že se ten váš takzvaný caudillo už úplně zbláznil.“

Mluvčí byl vyzábělý Juan Escudero, muž, který od začátku nenáviděl Cortése a choval k němu zášť a kterého Cortés stejnou mírou nesnášel, jako jím opovrhoval. Alvarado si vzpomněl, že před pár lety to byl právě Escudero, kdo s velkým potěšením Cortése zatkl a uvrhl ho na Velázquezův rozkaz do vězení. Obvinění ze zrady – které se automaticky trestalo smrtí – vznesl sám Velázquez, protože Cortés přivedl guvernérovu oblíbenou neteř Catalinu do jiného stavu a odmítl se s ní oženit.

Po osmi měsících hnití v žaláři a s perspektivou oběšení, rozparání a rozčtvrcení Cortés nakonec svolil, že si tu mrchu pekelnou vezme a uzná její dítě za vlastní. Oplátkou byl znovu přijat mezi guvernérovy oblíbence a v patřičnou dobu obdržel rozkaz k výpravě do Nové země. Ale než flotila stačila odplout z Kuby, Velázquez začal Cortése podezírat – oprávněně se bál, že jakmile dopluje do Nové země, prohlásí výpravu za svou – a znovu vydal rozkaz k jeho zatčení.

Zprávy o guvernérově plánu přinesl Cortésovi právě Alvara-

do, a tak bouřlivé noci 18. února 1519, jen pár hodin před vydáním zatykače, přesvědčil Cortés ostatní kapitány flotily k vyplutí. Získal podporu dokonce i nejzarytějších velázquezitů falešnou zprávou o konkurenční výpravě, která se připravuje na Jamajce, aby ovládla Novou zemi. „Jestli nevyplujeme dříve než oni,“ naléhal, „už nemáme o co soupeřit.“ Lačnost po bohatství přesvědčila většinu kapitánů a podpořili ho, takže nakonec zůstal Escudero jediným velázquezitou, který stále požadoval, aby se záležitost ohlásila guvernérovi. A znovu přišel na pomoc Alvarado, který vyprovokoval Escudera k tasení meče, a dal tak Cortésovi záminku k tomu, aby dávného nepřítele uvěznil tu noc na jeho brize. Když ho pak další den propustili, flotila už plula daleko mimo Velázquezův dosah.

Ale Escuderova zášť od té doby trvala. Od chvíle, kdy výprava dosáhla Nové země, neúnavně pracoval proti caudillovým zájmům, šířil nespokojenost a podněcoval ostatní loajální velázquezity, naléhal, ať Cortése uvězní a vrátí se na Kubu. Takové navádění ke vzpouře – a bylo jasné, že nejde o nic menšího – si získávalo stále větší podporu, jak ubíhaly týdny a bylo jasné, že žádná konkurenční flotila neexistuje. A pak tu byla ta obrovská bitva s Mayi v Potonchanu. Pravda, v boji samém zahynuli jen čtyři Španělé a téměř tucet jich pak zemřelo na infekci zranění a víc než osmdesát, někteří ve velkých bolestech, se stále léčilo ze zranění, která utrpěli. A přes veškeré Cortésovo úsilí se nálada výpravy měnila k horšímu.

Spolu s Escuderem a Alvaradem – v proláklíně mezi dunami, krytí před větrem a výhledem z tábora – tam byl Juan Velázquez de León, bratranec samého Diega de Velázqueze, hromotluk s ježatým černým vousem, výbojnou bradou a vzteklýma zelenýma očima, jež se mu blýskaly v měsíčním svitu. Spřízněný pokrevně s guvernérem Kuby byl přirozeným velázquezitou; přesto jeho chtivost byla tak silná, že by se dal snadno koupit, kdyby tu získali tolik zlata, kolik doufali. Ale bez něj – ukázalo se, že čontalší Mayové v Potonchanu skoro žádné nemají – Velázquez de León stále víc a otevřeněji podporoval Escudera a několikrát se už k němu přidal, když vyzýval, aby se výprava vrátila na Kubu.

„Vybojovali jsme tu zatracenou bitvu proti Mayům,“ stěžoval si Alvaradovi, „a co jsme za to dostali? Zlato? Ne. Drahokamy? Ne. Čest? Ne. Obchodní výhody? Ne. A teď trčíme tady, utáboření v odporných dunách, a zlato pořád nikde – a ani naděje na něj. Holá pravda je, že tažení trvá už přes dva měsíce, mrháme prostředky, mrháme životy, upadli jsme u guvernéra v nemilost a všechno jen pro –“

„A všechno jen pro nic,“ dokončil větu Escudero. Sklapl čelist jako past, pak ji znovu otevřel a dodal: „Anebo spíš: všechno jen, abysme ukojili Cortésovu pýchu. Říkám, že to už stačilo. Přijďte se k nám, Pedro – vím, že jsme měli rozepře, ale vždy jsme jeden druhého uznávali a s vámi na naší straně se nám už nikdo neodváží postavit.“

Přes dobře známý fakt, že on a Cortés jsou přátelé, Escudero a ostatní velázquezité nikdy nepřestali s pokusy získat Alvarada na svou stranu. A on moc dobře věděl proč! Především a hlavně byli svědky toho, jak ho Cortés veřejně pokáral a ponížil na ostrově Cozumel, prvním místě, kde jejich výprava přistála. Za druhé proto, že Alvaradova láska ke zlatu byla legendární, proto přirozeně předpokládali, že jeho nedostatek ho znepokojuje stejně jako je.

V obou bodech měli alespoň částečně pravdu. Alvarada stále páčila lekce, kterou mu Cortés dal na Cozumelu – dokonce ho přinutil vrátit i těch pár mizerných trofejí, které se mu podařilo vyždímat z tamních špinavých indiánů. A Potonchan, do kterého Cortés vkládal tolik nadějí, se ukázal jako velké zklamání. Zlato za patnáct tisíc peset bylo vše, co jim čontalší Mayové přinesli po prohrané bitvě, a další měsíc strávili pleněním celého kraje, ale skoro nic už nezískali.

Takže ano, Alvarado byl pochopitelně nespokojený!

To ovšem neznamená, že by svého přítele chtěl zradit. Stále měl v Cortése důvěru a věřil, že dřív nebo později dostojí svým slibům o bohatství přesahujícím jejich nejdivočejší sny. Cortés se pochopitelně Alvaradovi svěřil, že přesně tohle očekává od Mexiků, pánů města Cuetlaxtlán, před kterým teď táboří. Ukázalo se, že nová tlumočnice, žena jménem Malinal, žila mezi Mexiky pět let, a podle ní jsou bohatí jako Krésus. Proto je to

jen věc trpělivosti. Mezitím Alvarado neviděl nic špatného – spíš pro sebe výhodného – na tom, že si trochu pohraje s velázquezity. Kdyby Cortés dál selhával, mohl by snadno změnit stranu. A pokud Cortés uspěje, pak budou mít informace o plánech vzbouřenců jistě svou cenu.

„Kdo je s náma a kdo proti nám?“ zeptal se Alvarado Escudera, jako kdyby už souhlasil se vzpourou.

„Jistě nejméně stovka dobrých mužů,“ odpověděl mu vůdce spiklenců přesvědčeně, „a další stovka je na vážkách.“

Dvě stovky! pomyslel si Alvarado. Jestli je to pravda, tak je to pro Cortése hodně špatná zpráva. Ale udržel kamennou tvář. „Pche!“ vyprskl. „Nezajímá mě lůza, jen kapitáni a důstojníci – šlechtici jako já. Kolik z nich?“

Escudero a Velázquez si vyměnili vyhýbavý pohled, pak se podívali opět na Alvarada, ale neřekli nic.

„Francisco de Montejo?“ nadhodil Alvarado. „Vím, že byl guvernérovi vždy věrný, i když si od Cortése bral pořádně mastný žold...“ Odmlčel se a obrátil se k Velázquezovi de León. „Vzpomínám si, že i vy, Juane, jste Hernánovým dlužníkem, ne? Kolik že to dělá? Dva tisíce zlatých pesos nebo tak nějak, abyste si mohl opravit tu svou červotočivou karavelu...“

„Na tom teď nesejde,“ vyhrkl Velázquez de León. „Jsem neochvějně proti Cortésovi a neochvějně podporuji svého bratrance guvernéra.“

„No ano, ano, ovšem,“ odpověděl Alvarado. „Neochvějně. Ani na okamžik o tom nepochybuji. Jste neochvějný a tady Escudero je neochvějný. A jestli mám pravdu, i Diego de Ordaz je neochvějný...“

„Jeho Excelence ho jmenoval do výpravy, aby speciálně dohlížel na Cortése,“ prohlásil nabubřele Escudero. „A nebude váhat přidat se k nám, až přijde správný čas.“

„Soudím, že i Cristóbal de Olid, že?“

„S ním můžeme rozhodně počítat,“ vybuchl Velázquez de León. „Olid byl guvernérovým majordomem. Jeho loajalita pro naši věc je bez diskuze.“

„A kdo ještě?“ zeptal se Alvarado. „S kým ještě můžeme počítat?“

Další vyhýbavé pohledy.

„Ale no tak, pánové!“ pobídl je Alvarado. „Jestli z nás mají být spojenci, tak alespoň musím vědět, kdo budou mí společníci.“

Opět ten pohled. Nakonec promluvil Escudero: „Otázka je, Pedro, jestli *jste* s námi, nebo ne. Pokud ano, zasvětime vás do svých plánů a řekneme vám jména všech našich velitelů, ale pokud jsou tu pochybnosti –“

„Pokud jsou tu pochybnosti,“ vpadl mu do řeči Velázquez de León, „tak jsme vám už teď řekli příliš.“

„Zdá se, pánové,“ řekl Alvarado, „že jsme uvízli na mrtvém bodě. Chcete, abych se naprosto oddal vaší věci, a přitom nevěděl, komu přesně. A já to na druhou stranu chci vědět, než se rozhodnu, jestli –“

„K čertu s vámi, Alvarado!“ vybuchl Escudero, „už mám dost toho váhání.“

„Ale já neváhám! Ale jestli se mám obrátit proti celoživotnímu příteli a riskovat, že mě pověsí jako vzbouřence, chci vědět, že to dělám pro muže, kterých si vážím a mohu se na ně spolehnout. Olid, Ordaz, Montejo, vy dva – to není nic nového. Každý hlupák pozná, na které straně všichni jste. Ale musíte mi svěřit nová jména, jestli chcete, abych věřil já vám.“

Escudero bez dalšího vysvětlení popadl Velázqueze de León za rameno a poodešel s ním o pár kroků. *Jak směšné*, pomyslel si Alvarado. *Jako děti!* Nevěřicně se zadíval na oba muže jak si spolu vzrušeně šeptají. Když se vrátili, Escudero prohlásil: „Dobrá, popřemýšlíme o vašem požadavku, done Pedro. Zatím vás musíme zavázat mlčením, naše dnešní schůzka –“

„Jaká schůzka?“ udivil se Alvarado.

Velázquez de León se hýkavě uchechtl. „Přesně tak!“ řekl. „Nikdy se to nestalo.“

S tím se oba spiklenci odvrátili a rychle zamířili k táboru, Alvarada nechali stát samotného pod hvězdami.

Hlupáci, pomyslel si. *Pořád jim nedochází, že si s nimi jen hraju.* A pak ho napadlo: *Ale už v tom nemůžu moc dlouho pokračovat.*

Svým způsobem to byl zázrak a pocta jeho skvělým vyjednávacím schopnostem a umění přetvářky, že se mu daří držet

spiklence tak dlouho na háčku. Ale jestli se něco nezmění, a to dost výrazně, už hodně brzy ho prokouknou.

Pokud se k nim nakonec nepřidá.

Začal si spokojeně pohvizdovat, uvolnil si v pochvě krásný toledský rapír a zamířil dolů z dun na pláž. Cítil se čerstvý, mysl měl plnou plánů a intrik. Rozhodl se, že než půjde spát, ještě se tak půl hodinky projde, užije si jižního větříku, který zrovna vane, a pročistí si čich od kyselého zápachu Velázqueze de León a Escudera, kterého se nadýchal až příliš.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

V noci v pondělí 26. dubna 1519

Ishtlil stále popadal dech, ale postavil se na nohy, třesoucími se prsty si masíroval krk a v obličejí byl celý zardělý. „Démon!“ zasípal. „Tvoje děvče je démon. To, co mi udělala, žádný člověk nedokáže. A žádný člověk nemůže takhle zmizet.“

„Je člověk, můj pane,“ ujistil ho Huicton. Tozi dojal ustaraný výraz, který se rozhostil na svraštělé tváři jejího učitele. „Je to jen dívka jako každá jiná. Milá dívka. Hodné děvče s laskavým srdcem, ale bohové ji nadali zvláštními silami, aby pomohla naší věci.“

Tozi skrytá před jejich očima kouzlem neviditelnosti neodešla ze stanu, vlastně se ani nepohnula a zůstala bez pohybu, i když se k ní Ishtlil vrhl a rukama šermoval ve vzduchu před sebou. Když se udělala neviditelnou, její spojení s látkou světa se změnilo, bylo složitější, než když měla obvyklou tělesnou formu. Šaty a to, co měla v kapsách, vždy zmizelo s ní a naučila se také rozšířit magické pole i na ostatní věci a lidi kolem sebe, když se dostatečně soustředila. Mohla sbírat předměty a používat je, pokud se tak rozhodla. Ale také se uměla udělat nehmotnou jako myšlenka a v této podobě pronikat dokonce i pevnou hmotou, anebo dovolit pevným věcem pronikat skrz ni. V každém případě objevila, že klíčem, kterým to ovládá, je soustředění a záměr. Proto se nyní soustředila, když Ishtlilovy obrovské tápající ruce pronikaly jejím tělem, a nedala mu tak ničím najevo, že tu vůbec je. Texcocský vůdce rebelů pak tápal po

celém stanu. Vypadá u toho dost směšně, pomyslela si Tozi, jak s rozpaženýma rukama šátral a tápal, ale nic nenalezal. „Odešla?“ zeptal se nakonec. „Anebo je pořád tady?“

„No, to je právě potíř s mou Tozi,“ prohlásil klidně Huicton. „Když je neviditelná, nikdy nevíte, kde je –“

„A právě proto je tak skvělý špeh,“ zabručel Ishtlil. Už se začínal uklidňovat. Tozi mu přečetla mysl a nenalezla v ní zlost zaměřenou proti sobě, žádné podezření z čarodějnictví, které začínal vyzařovat předtím, jen překvapení, doznívající úlek a... a... Co to bylo? Něco jako lačnost? Nebo spíš vychytralost? Ishtlilova reakce jí nejvíc připomněla, uvědomila si vzápětí, oportunistické potěšení pouličního prodavače, který právě udělal výhodný obchod. Vládce už přemýšlel, jak by ji mohl využít, což okamžitě potvrdil, když se otočil k Huictonovi a řekl: „Co kdybychom tuhle Tozi poslali zabít Montezumu? Mohla by nepozorovaně vejít do jeho ložnice, podříznout mu krk a nikdo by netušil, co se stalo.“

„Se vši úctou, pane,“ odpověděl Huicton, „už jsme na to mysleli a zamítli jsme to.“

„Zamítli?“ vyhrkl ohromeně Ishtlil. „Proč?“

„Jen uvažte, vznešený Ishtlile. Montezuma je nejslabší a nejneschopnější Mluvčí Mexiků, jakého měli za stovky let. Kdyby ho Tozi zabila, jak navrhuje, pak by se na trůn mohl dostat někdo jiný – Cuitláhuac, nebo dokonce Guatemoc –, kdo bude schopnější než on. Jestli chceme skutečně skoncovat s vládou Mexiků, pak nejlepší, jak to udělat, je nechat Montezumu žít a využívat jeho slabosti, chyby, předsudky a obavy... Vlastně to, pane, už děláme, a velice úspěšně. Tozi má moc – myslím, že vám ji právě ukázala? – zesilovat strach člověka –“

„Ha! To mi tedy ukázala!“ Ishtlil se znovu rozhlédl po stanu. „Děvče!“ zavolal. „Jsi tady? Špehuješ nás?“

Tozi neřekla nic, raději nechávala Ishtlila na pochybách.

„Jestli nechceš podříznout Montezumovi krk,“ prohlásil texcotský vůdce povstalců a stále mluvil k prázdnému vzduchu, „co takhle podříznout krk Cacamovi? Co ty na to, děvče? Udělala bys to pro mě?“

Nejsem vrah, pomyslela si Tozi. Ale pak si vzpomněla, jak

v noci u jezera, když s Malinal unikly obětování, zabila zkaženého velekněze Ahuizotla, a pomyslela si: *Proč ne?*

Huicton znovu promluvil. „Zabít Cacamu, pane,“ obrátil se k Ishtlilovi, „a riskovat, že ho na texcocském tůnu nahradí schopnější vůdce bojující proti vám? Cacama a Montezuma jsou velcí hlupáci a oba slouží naší věci lépe živí než mrtví.“

Ishtlil se zamračil a pak zašklebil. „Ha! Nejspíš máš pravdu,“ přiznal nakonec. „Jsi prohnáný, Huictone! Co bych si bez tebe počal?“

Oba pak začali probírat strategii. Zdálo se, že Ishtlil už nepotřebuje další důkazy o tom, jak jsou špehové důležití, usoudila Tozi. V jejich zemi se objevila nová síla, možná skutečně bůh Quetzalcoatl a jeho božští společníci. Huicton se proto vydá na pobřeží, kde se tito *tuelové* utábořili, pokusí se promluvit s jejich vůdcem a nabídnout mu Ishtlilovu podporu při svržení tyranie Mexiků. „A stav se také v Tlaxcale,“ dodal Ishtlil. „Pokus se znovu dohodnout alianci se Shikotenkou. Pokud bude na naší straně bůh, třeba si naši nabídku ještě rozmyslí...“

Tozi se rozbušilo srdce štěstím. Pobřeží! Pobřeží! Bude cestovat s Huictonem, znovu se sejde se svou drahou přítelkyní Malinal a spatří tvář samého boha Quetzalcoatla. Náhle byla tak vzrušená, že už nevydržela být v klidu a pospíšila si ven ze stanu, aby mohla neviděna proběhnout nocí kolem tlup mužů pod Ishtlilovým velením, kteří posedávali kolem ohňů a připravovali si večeři. Sbírá se velká armáda, aby svrhla zlo a zahájila nový věk, takže i ten tvrdohlavý Shikotenka se toho bude pochopitelně chtít zúčastnit! Jakmile ho s Huictonem přesvědčí, že Quetzalcoatl je skutečný, nemůže to dopadnout jinak.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

V noci v pondělí 26. dubna 1519

Takhle tedy chutná čirá hrůza. Poznal ji už předtím, kdy ho v noci, když vypluli z Kuby, při velké bouři, která rozprášila flotilu, málem spláchlo moře přes palubu. A znovu ji poznal, když ležel v lese se svázanýma nohama na ostrově Cozumel, zatímco otec Muñoz přecházel sem a tam, chvástal se a zuřil. Ale dnes v noci Pepillova hrůza dosáhla nového vrcholu, když jeho poklidné rozjímání s vyhlídkou na moře náhle přerušil svalnatý indián, který si ho hodil na záda, zatímco jiný mu dlaní zakryl pusu a zadusil jeho zděšený výkřik. Nos měl teď plný cizího pižmového pachu útočníků, kteří ho vlekli pryč z dun dolů na hladký tvrdý písek pláže. Když upadl, zvedli ho do vzduchu a nesli ohromnou rychlostí pryč, nevěděl kam ani proč.

Odhadl, že jsou čtyři, možná jich je pět; v tom překvapení a zmatku si nemohl být jistý. Mezi sebou mluvili málo, ale když něco řekli, poznal útržky slov. Jejich jazykem byl stejný nahuatl, který ho začala učit Malinal, nebo nějaký velice podobný. Přesto mu tito drsní muži přišli divoštější a mnohem brutálnější než napůl civilizovaní a úslužní Mexikové, na které si Pepillo zvykl a vídal je v táboře, takže měl strach, že ho zavraždí. „Nechte mě,“ snažil se říct. „Co jsem vám udělal?“ Říkal to španělsky, ale i kdyby jeho únosci nějakým zázrakem mluvili dvorskou kastilštinou, ta mohutná a nesmlouvavá ruka, která mu zakrývala ústa, mu zabránila vydat ze sebe víc než jen dušené heky a vzlyky.

Nohy se mu podlomily a znovu ho zvedli do vzduchu, až mu skoro utrhli hlavu z ramen, když se ozvalo zavrčení, výhrůžné a hluboké, a ze tmy vyskočil mladý Melchior a jako živá střela z chlupů, zubů a zuřivosti popadl ruku přitisknutou na Pepillova ústa, která ho dusila, a na okamžik ji od nich odtrhl, vyvolal v jejím majiteli čirou hrůzu a dovolil chlapci z plného hrdla zaječet: „*Pomoc! Pro spásu Boží, pomoc!*“ V tu chvíli Melchior ruku zase pustil, odskočil zpět na pláž a zabořil zuby do kotníku jednoho z útočníků. Ozval se další výkřik a náhle byl Pepillo volný, klesl na kolena, pak rychle vstal a dal se na útěk a znovu a znovu křičel: „*Pomoc! Pro spásu Boží, pomoc!*“ Stále foukal vítr a odnášel jeho křik k táboru, který ležel pár set kroků na jih, takže byla jen malá šance, že ho někdo zaslechne, ale byla to jeho jediná naděje.

Jak Alvarado scházel z dun na pláž, ucítil, jak se mu náhle zježily chloupky na šíji – něco tu nebylo v pořádku – a položil ruku na rapír. Už dávno se naučil důvěřovat instinktům, ale zprvu si nebyl jistý, o co jde, snad o nějaký záblesk pohybu, o rozruch – a ne moc daleko. Pak zaslechl psí vrčení a překvapený výkřik doprovázený chlapeckým hlasem, vysokým a zděšeným, který křičel: „*Pomoc! Pro spásu Boží, pomoc!*“

Alvarado tasil zbraň a dal se do běhu. V několika vteřinách se dostal na pláž. Přímo před ním, necelých padesát kroků daleko, rozeznal ve slabém svitu měsíčního srpku hlouček postav – podle vzhledu indiáni, nazí až na bederní roušky a péřové ozdoby. Jak se blížil, uviděl malou postavu, která se jim vytrhla, a znovu uslyšel vysoký hlas volající o pomoc. Nyní už poznal toho chlapce Pepilla, Cortésovo páže, jak utíká a klopýtá pryč, stále volá o pomoc a očividně ještě neví, že jeho přání bylo vyslyšeno. Chlapce pronásledovali dva útočníci, zatímco třetí vypadal plně vytižený rozruženým psem, polovzrostlým štěnětem, které poskakovalo mezi nimi, vrčelo, cvakalo čelistmi a zjevně jim dávalo značně zabrat.

Alvarado změnil směr, přidal na rychlosti a doběhl k chlapci, právě když jeden ze špinavých divochů, kteří ho pronásledovali, už po něm natahoval ruku. „Ne tak rychle, milánku,“ ucedil

Alvarado, bodl hrotem rapíru do tmavé ruky a ucítil uspokojivý odpor lidského těla. „Vyber si někoho svojí velikosti, co říkáš?“ Druhý divoch se na něj vrhl s odporným řevem a rozehnal se jedním z těch hrubých dřevěných kyjů posázených obsidiánovými střepy, které indiáni používali jako meče. Alvarado úder kryl, ale rapír se se zazvoněním zasekl hluboko do protivníkovy zbraně. V první chvíli ho nemohl uvolnit a náhle ho obklopili páchnoucí indiáni a zaútočili na něj primitivními kamennými noži. Ještě že si i dnes večer oblékl kyrys! Cítil, jak se kamenné nože lámou a sjíždějí po jeho brnění, sklonil hlavu, aby se vyhnul obrovskému kyji, který mu se svištěním směřoval přímo na ni, tasil dýku z toledské oceli, zabodl ji tu do nohy, tu do těla a odměnou mu byly bolestné výkřiky a muži kolem něj se na jednu stáhli. Ve stejnou chvíli se mu povedlo zapáčením a prudkým škubnutím osvobodit rapír a zaujal postoj, který šermíři nazývají pluh, zbraň držel před sebou jílcem blízko u těžiště a hrotem vzhůru a otáčel se o tři sta šedesát stupňů, aby viděl, odkud přijde další hrozba.

Podíval se na Pepilla. Hoch byl stále u něj a naživu. „Vedeš si dobře, chlapče,“ řekl, „ale teď chci, abys utekl. Utíkej do tábora. A celou cestu ječ, jako by tě na nože brali. Přiveď nám pomoc. Já zatím zaměstnám tyhle parchanty.“

„Ne, pane. Se vši úctou, pane. Ale nevidím svého psa.“

„Kašli na psa, kluku. Pes se o sebe postará sám. Utíkej, jestli nechceš, abysme oba skončili v hrnci.“

„Tak dobře, pane. Jak chcete, pane...“

Ale už bylo příliš pozdě. Útočníci kolem nich vytvořili nepravidelný kruh a hoch neměl šanci jím proniknout. Alvarado mu položil na rameno ruku v rukavici. „Změna plánu,“ prohlásil. „Drž se u mě. Hlídej mi záda. Těžko uvěřit, ale zdá se, že tihle indiáni umějí bojovat.“ Pozvedl hlas. „No tak, vy bezbožní barbaři. Pojďte si pro mě, jestli si troufáte.“

Shikotenka si začínal myslet, jestli ten bílý, vousatý a zlatovlasý muž, který jim čelí, nakonec není nějaký *tuele*. S výhodou pěti na jednoho, a jejich pětice byla nepochybně výkvětem tlaxcalských bojovníků, měl jejich soupeř už ležet na písku, krvácet

z mnoha ran a umírat. Místo toho tu stál, vysmíval se jim zjevně nezraněný a chránil hochy, kterého unesli. Ten kluk byl člověk, o tom nebylo pochyb, ale tento muž, pokud to byl člověk, zřejmě ovládal nadpřirozené síly. Shikotenka vedl ránu přímo na jeho srdce – silnou a přesnou ránu – a přesto mu válečný nůž jen sjel po cizincově kovové zbroji.

Nepochybně tu musí působit nějaká kouzla, nějaká magie – zatímco byl bělokožec stále nezraněný, Chipahua utržil hlubokou ránu do svalu na pravém předloktí, takže si musel *macuahuitl* přehodit do levé ruky, Strom měl probodnuté stehno a Ilhuicamina dostal zásah mezi žebra.

A co to bylo za nestvůrné *zvíře*, které se na ně vrhlo a pak zmizelo? Shikotenka se podíval na svůj kotník, který silně krvácel v místě, kde se do něj zaryly zuby. Jde o nějaký druh vlka, kterého bělokožci zakleli, aby jim sloužil? A kde je teď? Doufal jen, že neběžel pro další.

Rozhlédl se po svých mužích, kteří se chystali k vražednému útoku. Všichni byli bojeschopní a nikdo si nestěžoval, ztráceli však krev a čas. Úplně nezraněný zůstával jen Acolmiztli. „Dostanu ho,“ zasyčel. „Dej mi šanci, Shikotenko. Jestli ho porazím, získám si velkou úctu.“

„Kašli na úctu,“ zavrčel Strom. „Říkám, vrhneme se na něj všichni, srazíme ho na zem...“

Ale Acolmiztli ho neposlouchal. Popadl *macuahuitl* obouruč, vydal pronikavý válečný pokřik a vrhl se vpřed.

Strom zařval a přidal se k němu.

Shikotenka pokynul Chipahuovi a Ilhuicaminovi, aby se drželi zpátky – jejich zranění by v boji proti tak zkušenému protivníkovi byla jen přítěží – a nehlučně kroužil ve tmě, aby se dostal bělokožci do zad.

Malinal do tísnivého snu, ve kterém ji nepřátelský lovec pronásledoval úzkými tunely a uličkami, proniklo kňučení a škrábání na dveře dřevěné chatky, kterou sdílela s Puertocarrerem. Ihned zcela procitla, mysl jí pracovala rychle a vycítila, že něco není v pořádku. Vyskočila z postele, nahá doběhla ke dveřím a otevřela je, našla za nimi Pepillova psa Melchiora, který tam stál

a třásl se pokrytý krví. Jakmile ji uviděl, otočil se, uběhl pár kroků, pak se obrátil, pohlédl na ni a zaštěkal.

Malinal nepochybovala, co to znamená. Pepillo musí být v nějakém hrozném nebezpečí. „Puertocarrero!“ vykřikla, „probudte se!“ Když se vrhla zpět k posteli, uvědomila si, že to pronesla kastilsky, ale strhla z dřímajícího chlupatého muže deku a zatřásla jím. Žádná reakce! Mezitím si natáhla tuniku a vklouzla do mokašínů, okamžik na to ještě naposledy křikla na Puertocarrera a pak vyběhla do noci a zamířila ke Cortésovu pavilonu. Melchior jí běžel v patách.

Stráže u vchodu spalý a Malinal mezi nimi bez dalšího proklouzla dovnitř. „Caudillo!“ zavolala. „Vzbudte se. Problémy. Nebezpečí.“ Cortés se ihned posadil na lůžku a tlumené světlo svíček odhalilo boubelatou totonackou dívku po jeho boku. Malinal ucítila bodnutí žárlivosti – to mělo být její místo! – ale potlačila ho. „Caudillo! Caudillo! Pojdte rychle. Pepillo! Velké nebezpečí!“ Melchior se jí otíral o nohy, pošťkával a Cortés hned vyskočil, *tepulli* měl napůl vztyčené a klimbalo mu ze strany na stranu, *ahuacatl* měl velký a těžký. Rychle si natáhl krátké kalhoty, boty a připjal si meč. Na nic se neptal, jen vyběhl ven a rozdal strážím pár pohlavků. Během několika vteřin měl kolem sebe půltucet mužů, všichni byli ozbrojení, někteří drželi hořící pochodně, a rozběhli se přes duny na pláž za Melchiorrem, Cortés ještě zavolal přes rameno: „Vendabale! Poběž za náma se psy!“

Když na Alvarada zaútočili dva indiáni, jeden malý a šlachovitý, druhý mohutný a svalnatý s pramenem rozčuchaných vlasů, čas se zpomalil, jak se mu to stávalo v bitvě, a na okamžik zatoužil, aby měl u sebe svůj těžký falchion spíš než tenký a elegantní rapír, který nyní svíral v pravici. Rapír byl bezesporu skvělá zbraň, práce proslulého kováře Andrése Nuñeze z Toleda, ale příliš se nehodil pro boj s divochy. Například už kvůli tomu, jak uvízl při první šarvátce. To není dobré! Vůbec to není dobré! Musí mít naprostou jistotu, že se to už znovu nestane, jinak by příště mohl prohrát. Kdyby měl falchion, přesekl by ten dřevěný meč v půli a pak by mohl jeho majitele rozsekat na

fašírku, ale – dobrá – falchion tu nemá, tak bude muset nadčelat co nejvíc škod i bez něj.

První protivník zaútočil dalším z těch pekelných dřevěných mečů, ale protože vedl úder na Alvaradovu hrud', kde ho chránil kyrys, nechal ho dopadnout a ucítil, jak se obsidiánové střepy neškodně tříští. Pootočil se a nechal indiána, aby v důsledku setrvačnosti ztratil rovnováhu a uskočil doleva, aby se vyhnul svištícímu úderu obrovského kyje druhého z protivníků. Pak prudce odstrčil Pepilla z cesty, zaujal střeh s pokrčeným pravým kolenem a levou nohou a levou rukou téměř napjatými dozadu, a provedl rychlý mocný výpad dlouhou čepelí vpřed – její hrot hledal maso, kterým by pronikl, a životně důležité orgány, jež by zasáhl.

Ale malý šlachovitý indián s dřevěným mečem byl rychlý – taky zatraceně dobrý! – a pootočil se, aby se vyhnul úderu, a přes ruku vedl další neškodný úder na Alvaradův kyrys, zatímco druhý se s ječením blížil a mával tím ohromným kyjem. Mysleli si, že teď ho mají – Alvarado to poznal z triumfálních záblesků v jejich očích –, ale byl zdatný atlet; udělal salto vzad, využil techniku, která mu nejednou zachránila v bitvách život, přistál na břišcích prstů a okamžitě přešel do protiútku. Jako břitva ostrou čepelí dýky v levé ruce švihl indiána s kyjem přes obličej, odřal mu velký kus kůže a pak vyskočil vysoko do vzduchu a – *Ano! Ano!* – dokonale proklál druhého muže. Hrot rapíru vnikl divochovi těsně pod ohryzek, vynořil se z těla pod lopatkami a cestou způsobil strašlivé zranění. Než dopadl na zem, Alvarado vytrhl čepel z těla, a když se na něj znovu vrhl indián s kyjem, zasáhl ho do břicha, ne doprostřed, jak zamýšlel, ale trochu do boku, taková rána nebude hned smrtelná, ale určitě ho zpomalí.

Menší z útočníků se už zhroutil na kolena, vydával dusivé a sípavé zvuky někoho, kdo se topí ve vlastní krvi, a Alvarado právě chtěl ušetřit obrovi ránu z milosti, když s úlekem zjistil, že ho někdo pevně popadl za pravou ruku a vytrhl mu z ní rapír. Kde je k čertu ten kluk Pepillo, měl mě přece varovat, pomyslel si vztekle, když si přehodil dýku do pravé ruky a otočil se, aby čelil novému protivníkovi.

* * *